

33512

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**DİAZA TAÇ ETERLİ YENİ LİGANTLARIN ve
KOMPLEKSLERİN SENTEZİ ve STABİLİTE
SABİTLERİNİN ÖLÇÜLMESİ**

Kimyager Yusuf MOLHO

**F.B.E.Kimya Anabilim Dalı Anorganik Kimya Programında
hazırlanan**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı : Doç.Dr. Ulvi Avcıata

İSTANBUL, 1994

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
SUMMARY	vi
BÖLÜM. 1. GİRİŞ	1
BÖLÜM. 2. GENEL BİLGİLER	3
2.2. Taç Eterlerin Sınıflandırılması	4
2.2.1. Cryptands (Kriptandlar)	4
2.2.2. Koronandlar	5
2.2.3. Podandlar	9
2.3. Taç Eterlerin Sentez Yöntemleri	10
2.4. Komplekslerin Oluşumu ve Sağlamlığı	12
2.5. Taç Eterli Ligandların Metal İyonuna Olan Bağımlılığı	13
2.6. Komplekslerin Stabilite Sabitleri	14
2.7. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı	17
BÖLÜM. 3. KULLANILAN MADDE ve ALETLER	18
3.1. Maddeler	18
3.2. Aletler	18
BÖLÜM. 4. DENEYSEL BÖLÜM	19
4.1. Ligandın Sentezi	19
4.1.1. 2-Amino-4-nitro-1-[2'-(p-toluensülfonamid)etoksi]benzen Sentezi	19
4.1.1.a. Di-(toluen-p-sülfonil)etanolamin Sentezi	22
4.1.2. 4-Nitro-2-(p-toluensülfonamid)-1-[2'-(p-toluensülfonamid)etoksi] benzen Sentezi	22
4.1.3. 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 Sentezi	24
4.1.3.a. Dietilenglikol dimesilat Sentezi	26
4.1.4. 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4 Sentezi	26
4.1.5. Schiff Bazı Sentezi	28
4.2. Stabilite Sabitleri	30
4.2.1. Çözeltilerin Hazırlanması	31
4.2.2. Ligand-Proton Stabilite Sabitleri	32
4.2.3. Metal-Ligand Stabilite Sabitleri	33

BÖLÜM. 5. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	34
BÖLÜM. 6. KAYNAKLAR	38
BÖLÜM. 7. EKLER	42
ÖZGEÇMİŞ	

TEŞEKKÜR

Tez çalışmama başladığım andan itibaren her türlü yardımlarını benden esirgemeyen ve bana tüm imkanları sağlayan hocam Sayın Doç. Dr. Ulvi Avcıata'ya ;

Çalışmalarım süresince büyük ölçüde yardım ve desteklerini gördüğüm Yrd. Doç. Dr. Murat Teker'e ve Doç. Dr. Abdürrezak Bozdoğan'a, çalışmamın her aşamasında değerli fikir ve tavsiyeleriyle yanımda olan İTÜ'den başta Prof. Dr. Ahmet Gül olmak üzere Prof. Dr. A. İhsan Okur'a teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca bu çalışmada proje olarak bizi destekleyen Yıldız Teknik Üniversitesi Araştırma Fonu'na teşekkür ederim.

İstanbul , 1994

Yusuf MOLHO

ÖZET

Komplekslerin veya diğer bir ifadeyle koordinasyon bileşiklerinin oluşumunda temel olan prensipler ilk defa Werner tarafından deneylerin verdiği neticelere dayanılarak izah edilmiştir. Koordinasyon bileşikleri basit olarak direkt koordinasyondan karmaşık elektronik değişimlere kadar muhtelif mekanizmalarla meydana gelir. Normal bir koordinasyon bileşiğinde , merkezi metal ve çevredeki ligand atomları farklı rol oynarlar. Alkali metaller ile kompleks oluşturan ligandlar 1967 yılından beri üzerinde yoğun araştırmaların yapıldığı konu olmuştur. Halka yapısındaki poliyeter bileşiklerinin alkali metal iyonları ile kompleks oluşturduğu ilk defa Pedersen tarafından tespit edilmiş ve çeşitli büyüklüklerde makrosiklik poliyeter bileşikler ve bunların alkali kompleksleri yayınlanmıştır. Bu bileşikler biyolojik sistemlerde aktif iyon taşınımı çalışmalarında model bileşikler olarak kullanılmaktadır.

Bu çalışmada 2-amino-4-nitrofenolden başlanarak 4,10-Bis(p-toluensülfonamid) -5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 literatürde verilen metodlarla elde edilmiştir. Bu diaza taç eterli ligand Pd / C katalizörlüğünde isopropil alkol içinde hidrazin hidrat ile reflüks edilerek 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentezlenmiştir. Bu bileşiği etanoldeki çözeltisine salisil aldehit ile "Schiff Bazı" reaksiyonu uygulanmıştır ve [(4,10-diaza-4,10-ditosil-benzo-12-crown-4)il]salisilaldimin elde edilmiştir. Hem salisilaldimin hem de taç eter grupları ihtiva eden bu ligandın Schiff bazının protonasyon ve stabilite sabitleri ve 1:1 oranında Co (II), Ni (II), Cu (II), UO₂ (VI) ve Cd (II) tuz çözeltileriyle oluşturduğu komplekslerin stabilite sabitleri potansiyometrik titrasyon tekniği ile ölçülmüş ve TITFIT bilgisayar programı yardımıyla hesaplanmıştır. Protonasyon sabitlerine ait titrasyon sabitleri ve protonasyon sabitlerini gösteren tablo ve grafikler bilgisayar çıktısı olarak alındı. Veriler sonucunda stabilite sabitleri açısından Ni²⁺ > Cd²⁺ > Cu²⁺ > Co²⁺ > UO₂⁶⁺ sırasına göre azaldığı görülmüştür. Ligandın eldesinde her aşamadaki yapıları IR spektrumlarından alınan verilere göre aydınlatılmaya çalışılmıştır.

SUMMARY

Synthesis and stabilitions of Diaza crown ether. Substituted salicylaldimine Schiff's Base Ligand and its complexes with the salts of Cobalt (II) , Copper (II) , Nickel (II) , Cadmium (II) and Uranyl (VI).

Coordination compounds or metal complexes are compounds that contain a central atom or ion , usually a metal ion surrounded by a cluster of ions or molecules which is called ligand. The complex tends to retain its identity even in solution , although partial dissociation may occur. Ligands are considered to be Lewis bases which donate electrons (usually one electron pair per donor group) to the metal ion acting as a Lewis acid.

The complexes of transition metals with various ligands are known since Werner. The stable complexes of the macrocyclic polyethers with alkali and alkaline - earth metal salts are important subject of intensive investigations since the works of Pedersen in 1967.

Pedersen prepared more than 60 compounds in order to as certain the optimum ring size and preferred co $\ddot{c}$ stitutional arrangement of oxygen atoms in the macrocycles for them to complex with variety of cationic species.

The study of the properties and synthesis of macrocyclic complexes may have important consequences for biochemistry since may important compounds in living systems , such as chlorophyll , hemoglobin etc.

In this study , we described the synthesis and stabilitions of 4,10-Bis(p-toluensulfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4 , the derivation of Schiff 's base from this ligand, and its stabilitions with various transition metal ions. We extracted the formation constants of the complexes by potentiometric method.

We started our experiment from 2-amino-4-nitrophenol, and 4,10-Bis(p-toluensulfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 is synthesised from this ligand as described in the literature.

This diaza-crown ether was reduced with hydrazine hidronium to obtain 4,10-Bis(p-toluensulfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4. This ligand is applied to Schiff base reaction in order to synthesise [(4,10-diaza-4,10-ditosyl-benzo-12-crown-4)]il salicylaldimine.

To examine the formation constants of both Schiff base ligand and its complexes, we used the salts of Cobalt (II) , Copper (II) , Nickel (II) , Cadmium (II) , Uranyl (VI) in potentiometric method. We used TITFIT computer program in our calculations. The order of the formation constants of the complexes are: $\text{Ni}^{2+} > \text{Cd}^{2+} > \text{Cu}^{2+} > \text{Co}^{2+} > \text{UO}_2^{6+}$.

The compounds obtained in every step of Ligand producing process, are clarified by the I.R. Spectrum method.

BÖLÜM 1. GİRİŞ

Tarihi gelişim içinde anorganik kimya, genel kimya ile eşanlamlı olmuştur. (2) Fakat son 50 yıl içinde anorganik kimya alanındaki hızlı gelişme sonucu, yeni sentez ve ayırma metodlarının uygulanması ile önemli özelliklere sahip birçok yeni madde hazırlanmıştır. (1) Anorganik kimyaya bu ilginin artışının bir sebebi, endüstri ve yöneticiler tarafından, nükleer enerji, yüksek sıcaklık kimyası, yarı iletkenler ve yüksek enerjili roket yakıtları gibi alanlarda, organik bileşiklerde temin edilemeyen özelliklere sahip yeni malzemelere ihtiyaç duyulmasıdır. (1)

Anorganik kimyanın en hızlı gelişen dalı koordinasyon kimyasıdır. Koordinasyon bileşikleri üzerinde ilk modern çalışmalar Alfred Werner başlatmıştır. Bu tür bileşikler genel olarak metal olan bir merkez atom veya iyonunun etrafının iyon ve moleküllerle sarılıp bağ teşkiliyle oluşur. Merkez atom veya molekülüne bağlı olan gruplara ligand denir. Ligandlar, metale verebilecek serbest elektron çiftleri içerdiğinden birer Lewis bazı, metaller ise Lewis asididir. Bağ oluşumunda ligandların donör özelliklerinin büyük önemi vardır. Eğer ligand sadece bir donör atom içeriyorsa, bu tür ligandlar tek dişli, iki donör atom içeriyorsa iki dişli, çok sayıda donör atom içeriyorsa bunlara da çok dişli ligandlar denir. Bir metal iyonu ile çok dişli ligand arasındaki bağlanma sonunda bir veya daha fazla halka oluşuyorsa meydana gelen molekül şelat bileşiği olarak adlandırılır. (2)

Günümüzde koordinasyon bileşikleri iki kısımda incelenir.

- 1- Klasik koordinasyon bileşikleri
- 2- Organometalik bileşikler

Klasik koordinasyon bileşikleri genellikle yüksek değerlikli metal iyonları ile donör atomları V., VI., ve VII. grup elementleri olan ligandlar arasında oluşur. Bu tür bileşiklerde ligandın donör özelliği fazla, akseptör özelliği zayıftır. (1)

Organometalik bileşiklerde ise metal nötral veya düşük değerlikli olmalı ve metal ile koordine olan ligandlardan en az bir tanesi karbon donör atomuna sahip olmalıdır. (Ancak bağ tabiatlarının benzerliğinden dolayı metal nitrozilleri ve diazot bileşikleri de bu sınıfta incelenir.)

Koordinasyon bileşiklerine başarı ile uygulanabilen bağ teorilerinden ilki Linus Pauling tarafından geliştirilen Valens Bağ teorisi. Komplekslerin geometrisi ve hibrit türü ile ilgili olan bu teori metallerin (d) elektronlarının elektriksel alandaki davranışlarını

gözönüne almaz. Kristal - Alan teori ise metal ile ligand arasındaki bağın iyonik karakter taşıdığını ileri sürmektedir. Valens bağ teorisi ile yapısı açıklanamayan bir çok molekülün yapısı aydınlanabilmiştir. Bu arada ortaya atılan Ligand - Alan teorisi ile de komplekslerin elektronik spektrumlarında yük transfer reaksiyonları açıklanmıştır.

Koordinasyon bileşiklerinin kullanım alanları şöyle sıralanabilir: Polimerizasyon reaksiyonlarında katalizör, tekstil sanayiinde boyar madde, metal iyon ekstraksiyonlarında, ilaç sanayiinde, suların sertliğinin giderilmesinde, antioksidant, dezenfektan, fungusit, insektisit ve stabilizatör olarak kullanılmaktadırlar.

Anorganik kimyada yeni gelişmeler metal-oksijen kompleksleri ve metaloporfirinler üzerinde olmaktadır. Reaksiyon mekanizmaları, metal-karbon bağları, koordinasyon kompleksleri stereokimyası, metal-sülfür kompleksleri ile oksijen ve azot ihtiva eden kompleksler hakkındaki bilgiler, bioanorganik kimya alanında sistematik incelemeleri mümkün hale getirmiştir. Bugün B₁₂ vitaminindeki Co-C bağının ve oksijen hemoproteinlerinin özelliklerini anlamamızı kolaylaştıracak model bileşikler sentez edilmektedir. (2)

BÖLÜM 2. GENEL BİLGİLER

2.1. Taç Eterler

Geçiş metallerinin çeşitli ligandlarla kompleksleri üzerinde Werner'den beri çalışılmasına karşılık alkali metaller ile kompleks oluşturan ligandlar 1967 yılından beri üzerinde yoğun araştırmaların yapıldığı önemli bir konu olmuştur. Halka yapısındaki polieter bileşiklerinin alkali metal iyonları ile kompleks oluşturduğu ilk defa Pedersen tarafından tespit edilmiş ve çeşitli büyüklüklerde makrosiklik polieter bileşikler ve bunların alkali kompleksleri yayınlanmıştır. (3)

Tabii makrosiklik ligandların yaklaşık 50 yıldır bilinmesine karşılık, anyon ve katyonlarla bağ yapabilen sentetik makrosiklik bileşikler son 24 yıldır elde edilebilmiş ve incelenmiştir. Makrosiklik polieterler, poliamin, politioter vb. tipindeki bu bileşikler çok ilginç ve olağanüstü iyon bağlama özellikleri göstermektedirler.

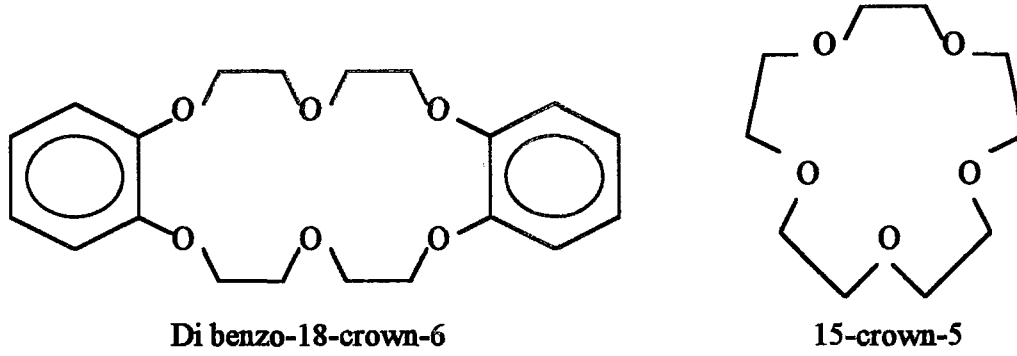
Bu tip bileşikler iç kısmında elektronegatif veya elektropozitif bağ yapıcı atomlardan meydana gelen hidrofilik bir iç oyuk (boşluk-cavity) ve dış kısmında hidrofobik karakterde esnek bir çerçeveden oluşmaktadırlar.(13) Çok değişik anyon ve katyonlar ilave ve hatta nötral moleküllerle bağ yapmak üzere belirgin bir eğilimleri mevcuttur ve bağ yaparken pek çok defa önemli konformasyonel değişimlere maruz kalırlar. Hidrofobik dış çevreleri, pek çok iyonik maddenin organik solventlerde ve membran ortamların çözümlerini mümkün kılar. Bunların içinde özellikle ilgi çeken polieterlerin bazı alkali ve toprak alkali metal iyonlarına karşı gösterdiği kuvvetli ilgi ve seçiciliktir, bu durum bu tür bileşikler biyolojik sistemlerdeki aktif iyon taşınımı çalışmalarında model bileşikler olarak kullanılmalarını sağlamıştır.(4)

Bu bileşikler her ne kadar genel olarak taç eterler (crown ethers) olarak bilinmekte ise de aslında taç eterler bir alt bölümü oluşturmaktadırlar. Taç eterler, heteroatom olarak yalnızca oksijen ihtiva eden koronandlardır.

Taç eterlerin isimlendirilmesinde Pedersen tarafından önerilen isimlendirme şöyledir.(3)

1. Bağlı hidrokarbon halkası varsa sayısı ve türü,
2. Polieter halkasındaki atomların sayısı,
3. Crown ismi,
4. Polieter halkasındaki oksijen atomlarının sayısı.

Bu kurala göre adlandırılmış bazı örnek bileşikler Şekil 2.1. de görülmektedir.

Şekil 2.1 Örnek Taç Eterler

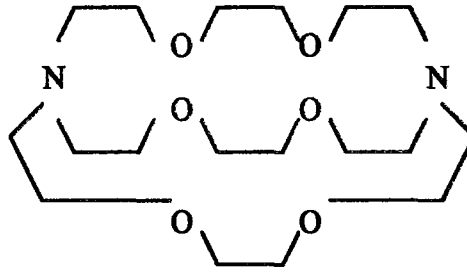
2.2. Taç Eterlerin Sınıflandırılması

2.2.1. Cryptands (Kriptandlar)

Klasik tek halkalı crown eterin ilave edilmiş oligoeter zinciri ile köprü kurması, çift halkalı bileşiklerin meydana gelmesine yol açar. Bunları keşfeden Lehn, bu tip bileşiklere Kriptand adını vermiştir. Değişik heteroatomlar ihtiva eden iki veya daha çok makrohalkalı bileşiklerdir.(5)

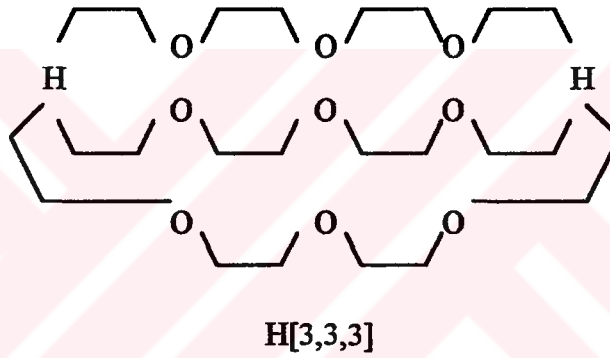
Bilinen kriptandlar, karakteristik bileşikler olarak iki köprü başında azot atomları ihtiva ederler. Bunlar, farklı uzunluk ve farklı sayıda donör atomları ihtiva ederler. Üç oligooksa zinciri ile birleşirler. (Şekil 2.2.)

Bununla beraber azot ihtiva etmeyen kriptandlar da son zamanlarda bulunmuştur. (Şekil 2.3.)

Kriptand(K)[2,2,2]

Şekil 2.2. Kriptandlar

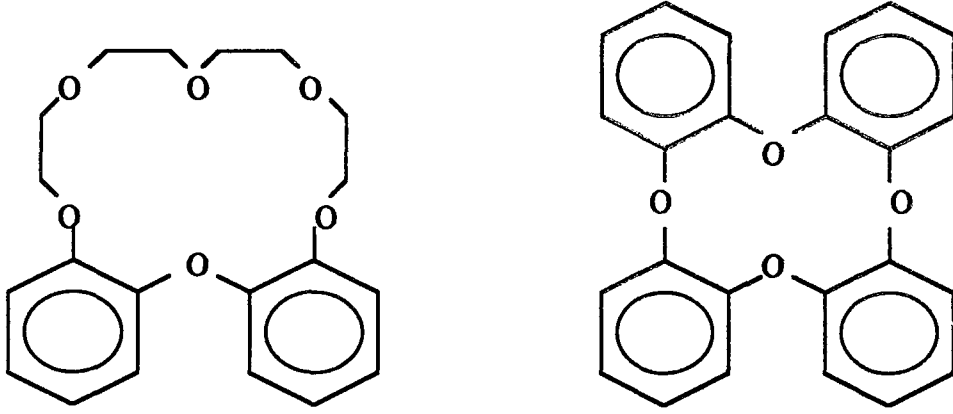
H[3,3,3]

Şekil 2.3 Kriptandlar

2.2.2. Koronandlar

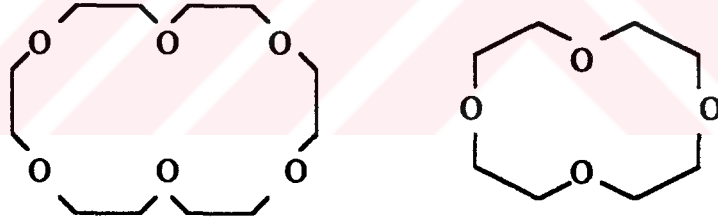
Değişik heteroatomlar taşıyan tek makrohalkalı bileşiklerdir. Taç eterlerin bulunuşundan sonra taç eterleri farklı dağılımlarla, sayılarla, sülfür ve azot gibi farklı donör heteroatom tipleriyle sentez etme gayretleri devam etmektedir.(6,7)

Halkaya bağlı aril - eter ligandları oksijen atomlarının baziklik ve donör kabiliyetini azaltmıştır. (Şekil 2.4.)

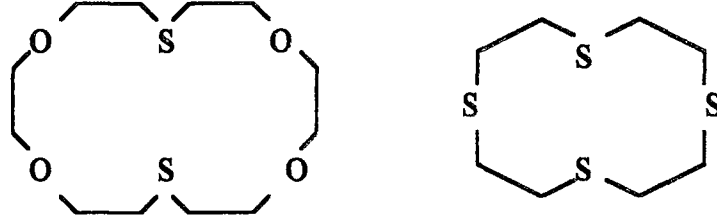
Şekil 2.4 Halkaya bağlı aril-eter ligandları

Değişik halka büyüklüğünde, her sayıda halka üyelikleri ve oksijen donörleri mümkündür. (Şekil 2.5.)

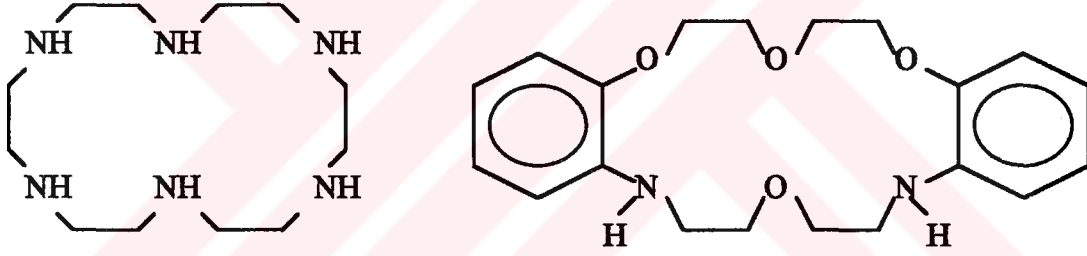
Şekil 2.5 Değişik halka büyüklüğü

Koronand sülfürlerde; alternatif donör konumunda kükürt mevcuttur. Bütün O-S' nin değişik kombinasyonları ve hatta saf tiocrownlar mümkündür. (Şekil 2.6.)

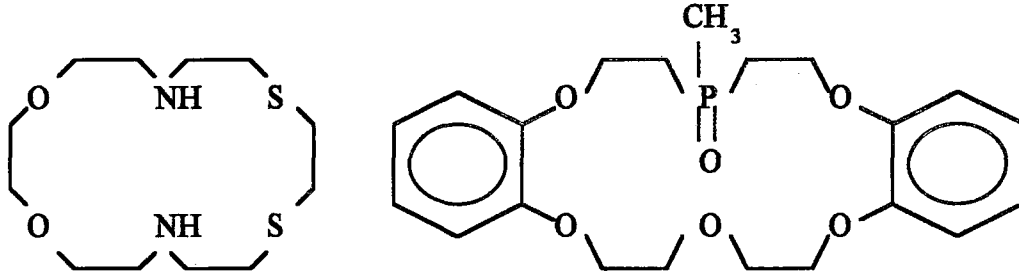
Şekil 2.6 Koronand Sülfürler

Koronand aminlerde; alternatif donör konumunda azot mevcuttur. Herhangi bir sayıdaki azot atomlarının halka içerisine girmesi ve herhangi bir pozisyonu işgal etmesi mümkündür. (Şekil 2.7.)

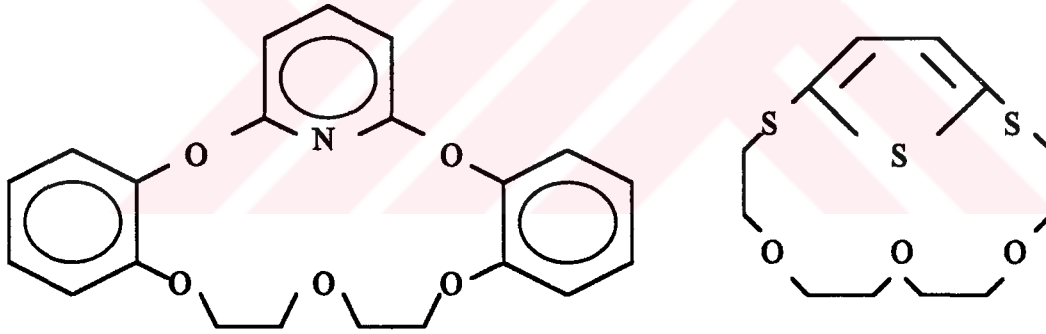
Şekil 2.7 Koronand Aminler

O, N, S, P karışımı koronandlar; ana maddenin içine farklı konumlara kükürt, azot gibi atomları koyarak özel özelliklerde ligandlar elde edilebilir. Fosfor atomları da halka iskeletinin içine bağlanabilir. (Şekil 2.8.)

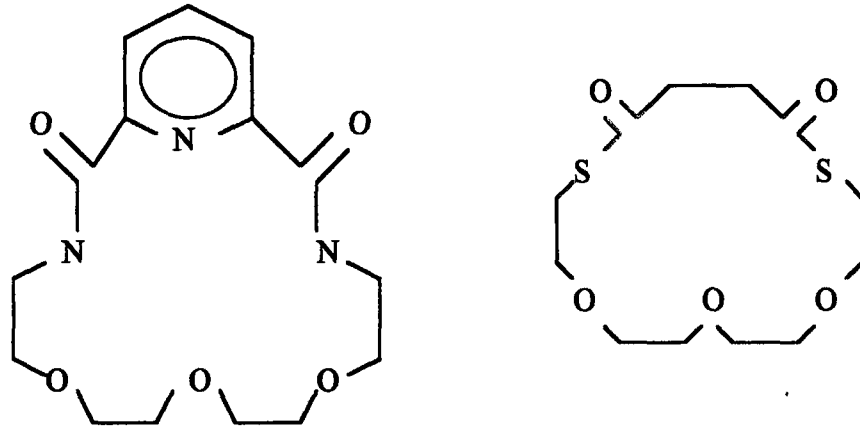
Şekil 2.8 Karışım Koronandlar

Heteroatomik koronandlar; Siklofan kimyasıyla birlikte harekete geçen yeni bir crown fikridir. Crown eter halkalarına heteroatomik çekirdeklerin katılmasıdır. (Şekil 2.9.)

Şekil 2.9 Heteroatomik Koronandlar

Fonksiyonel gruplarla birleşen donör konumları; bu düşünce, ester, tiyoester, amid, ürean, tiyüre üniteleri olmak üzere yüksek polarize ve koordinasyon alanlarını içeren ligandlarla birleşirler. (Şekil 2.10.)

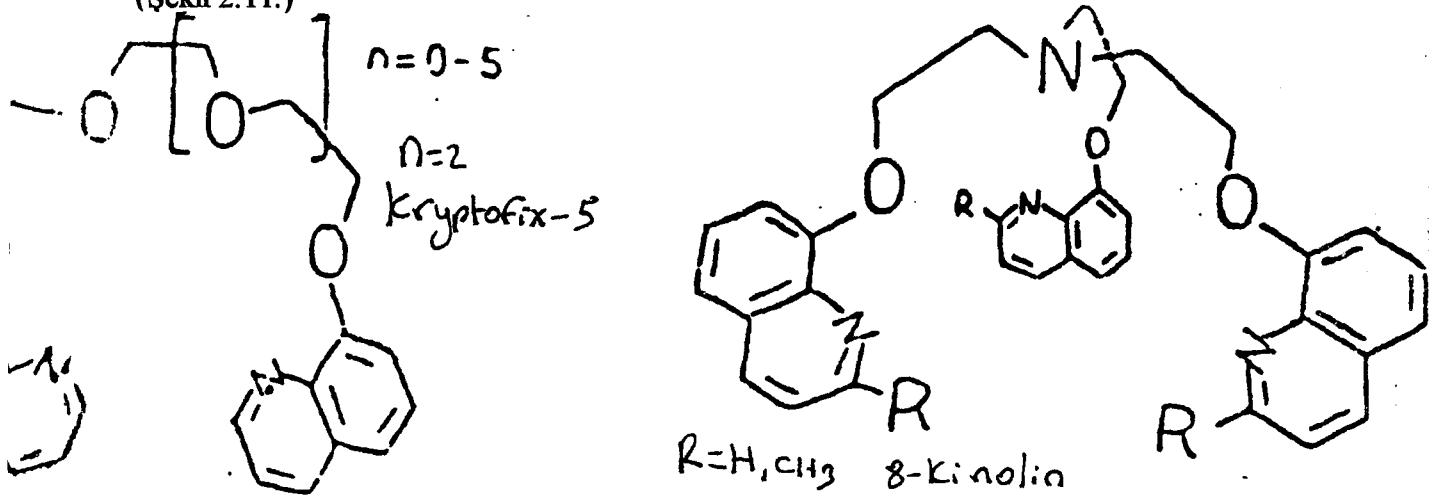

Şekil 2.10 Fonksiyonel gruplarla birleşen donör konumları

2.2.3. Podandlar

Makrosiklik yapıdaki taç eter bileşiklerinde olduğu gibi düz zincirli polieterlerde alkali ve toprak alkali metalleriyle kompleks oluşturmaktadırlar. Glimler adı verilen oligoetilenglikol dimetileterlerin çözünürleştirme ve kompleks oluşturma özelliklerini uzun zamandır bilinmesine karşılık kristal yapıdaki bileşikleri ancak son yıllarda izole edilebilmiştir. Bu konuda ilk örnek uçlarda kinolin grupları içeren ve kryptofix-5 adı ile anılan bis(kinolin) oligoeterdir. Büyük hacimli kinolin ve benzeri uç gruplar olarak 8-kinolin, 2-metoksifenol, 2-nitrofenol ve salisilik esterde iyi sonuçlar vermiştir.(36)

(Şekil 2.11.)

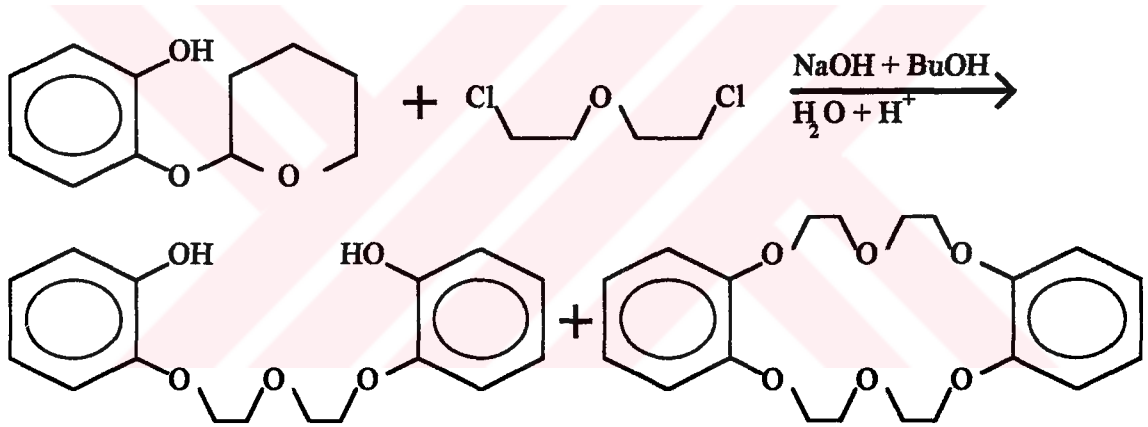

Şekil 2.11 Podandlar

Genel olarak "podandlar" düz zincirli oligoeterlerin karakteristik özelliklerine sahip olan ve belli aralıklarla heteroatom ihtiva eden bütün ligandlara verilen bir addır.

2.3. Taç Eterlerin Sentez Yöntemleri

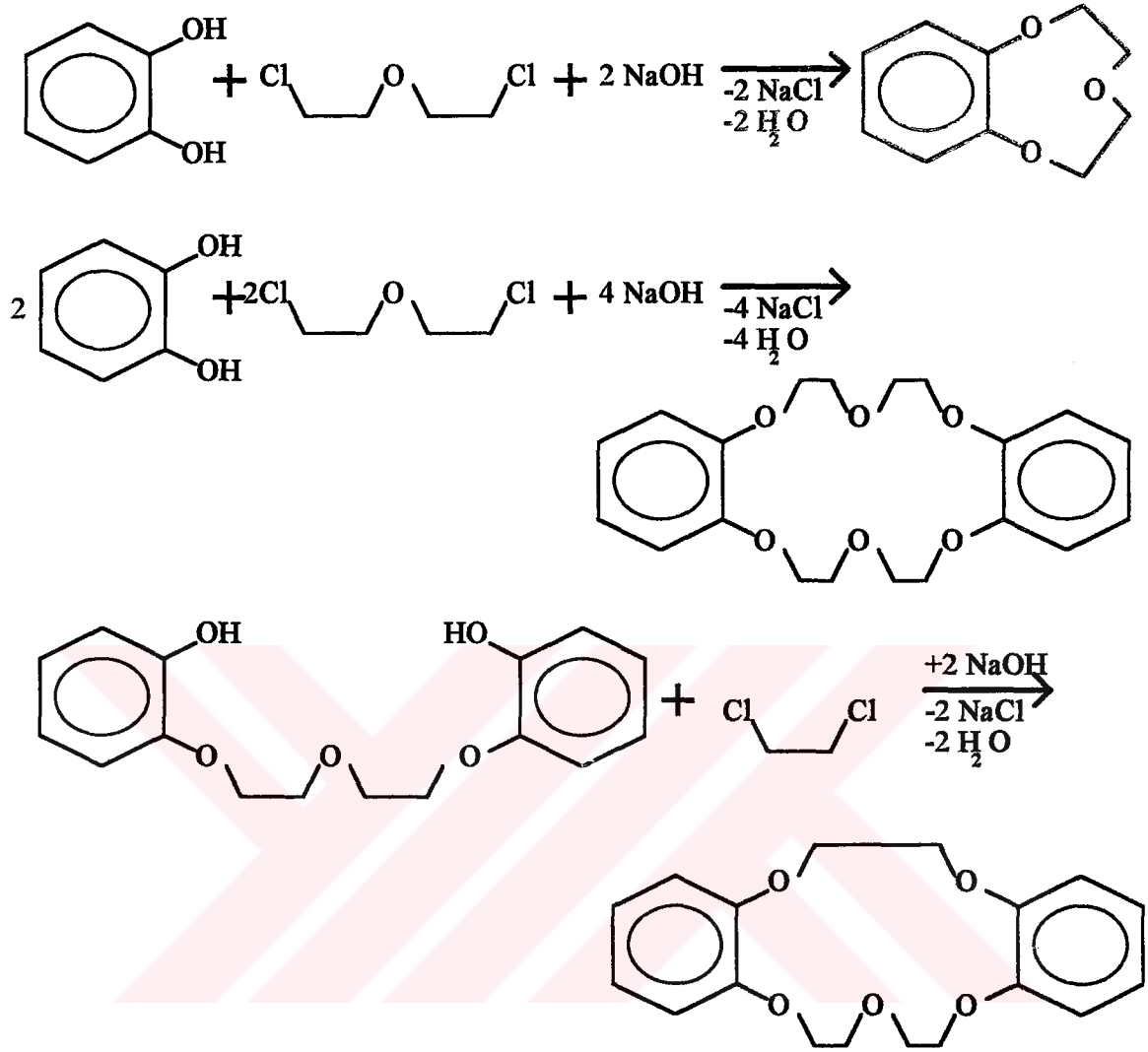
Pedersen tarafından ilk defa sentezi yapılan makrosiklik polieter dibenzo-18-crown-6'dır. 2-(o-hidroksi fenoksi) tetrahidropiran'ın sodyum tuzu ve bis-(2-kloro etil) eterden bis [2-(o-hidroksi fenoksi) etil] eter hazırlarken elde edilen çok az miktardaki yan üründür. (Şekil 2.12.)

Şekil 2.12 Dibenzo-18-crown-6 sentezi

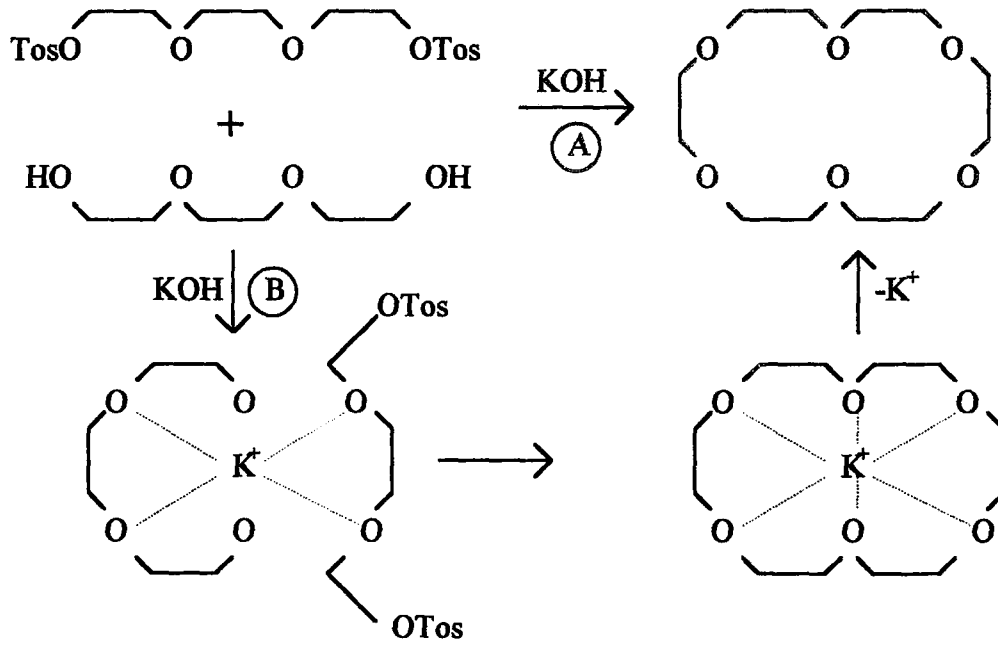
Aromatik taç eterler şu direkt kondenzasyon yöntemiyle hazırlanabilirler. (Şekil 2.13.)

Şekil 2.13 Aromatik taç eterleri sentezi

Dihalojenürlerin yerine di-tosilat bileşikleri de kullanılarak aynı reaksiyon yapılabilir.(11) (Şekil 2.14.)

Şekil 2.14 Ditosilat bileşikleri ile Taç Eter sentezi

2.4. Komplekslerin Oluşumu ve Sağlamlığı

Komplekslerin veya diğer bir ifadeyle koordinasyon bileşiklerinin oluşumunda temel olan prensipler, ilk defa Werner tarafından deneylerin verdiği neticelere dayanılarak izah edilmiştir. (8) Koordinasyon bileşikleri basit olarak direkt koordinasyondan karmaşık elektronik değişimlere kadar muhtelif mekanizmalarla meydana gelir. Normal bir koordinasyon bileşiminde, merkezi metal ve çevredeki ligand atomları farklı rol oynarlar. ML_x gibi bir kompleksin sağlamlığında ve diğer özelliklerinde rol oynayan en önemli faktör, M merkez atomunun atom numarası, valensi ve koordinasyon sayısı ile çevredeki ligandın tabiatıdır. Deneyler kompleks oluşturma yatkınlığının 2 ve 3 değerlikli metallerde en fazla olduğunu göstermiştir. Yükler arttıkça ve iyon çapları küçüldükçe bu yatkınlık hızla artar.

Ligandın tipi bağın sağlamlığı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir; diş sayısı arttıkça sağlamlık artar. Genel olarak bütün şelatlar 5'li veya 6'lı halkalar meydana getirir. Halkalar doymuş ise 5 üyeliler, doymamış ise 6 üyeliler daha sağlamdır. Halka sayısı arttıkça da kompleksin sağlamlığı artar. Rezonans oluşumu, kompleksin sağlamlığını çok önemli derecede artırır. Buna örnek porfirin ve ftalosiyaninlerdir. Ligandlardaki

sübstitüentler, ligandın bazikliğini değiştirmesine, rezonans etkisine veya sterik engel teşkil edip etmemesine bağlı olarak kompleksin sağlamlığına tesir eder. (8)

2.5. Taç Eterli Ligandların Metal İyonuna Olan Bağımlılığı

Makrosiklik yapılı ligandlarda metal iyonunu şu iki özelliğe göre seçmek durumundayız.

a) Metal iyonunu makrosiklik halkadaki donör gruplara göre seçmek zorundayız. Örneğin halkada sadece donör grup olarak oksijen varsa bu tür donörle kompleks yapan metaller yani alkali metaller seçilir. N ve S gibi sert donörlere sahip halkalar için ise geçiş metalleri kullanılır.

b) Metal iyonunun çapını ve makrohalkadaki boşluğun büyüklüğünü de dikkate almak durumundayız.

Makrosiklik ligandların alkali ve toprak alkali metal iyonlarıyla yaptıkları bağlar, elektrostatik yapılı kabul edilebilir. Liganddaki bazık gruplar küresel bir pozitiflik olan metal üzerine mümkün olduğu kadar homojen bir şekilde yayılma eğilimindedirler. Bu özellik ligandın geometrisi ve koordinasyon sayısı ile ilgilidir. K^+ iyonunun bis(benzo-15-crown-5) kompleksi, metal-ligand bağına örnek olabilir. Alkali ve toprak alkali metal iyonlarının büyüklüğüyle oluşan metal kompleksinin karakteristik özellikleri arasmda önemli bir ilgi vardır. Kompleks oluşum reaksiyonlarında katyonun boyutunun önemi, entalpi ve entropi terimiyle açıklanmıştır. İyon çapları orta büyüklükte sayılabilen K^+ ve Ba^{2+} katyonları, diğer büyük ve küçük katyonlara nazaran makrosiklik ligandlar tarafından daha seçimli davranırlar. (9)

Benzo-(18-crown-6) molekülünün K^+ ve Ba^{2+} ile yaptığı komplekslerin stabiliteleri diğer Na^+ , Rb^+ , Cs^+ , Sr^{2+} , iyonlarıyla yaptığı kompleksler yanında oldukça yüksektir. Bunun sebebi K^+ , Ba^{2+} iyonlarının ligand boşluğunun büyüklük olarak diğerlerine göre daha iyi uymasındadır. Benzo-(18-crown-6)'dan daha büyük polieter halkalarında 1:1 ve 1:2 komplekslerinin oluşması ihtimalinin artmasma bağlı olarak seçimlilik azalmaktadır. Bir genelleme yapılacak olursa, deneysel veriler küçük makrosikliklerin küçük katyonları büyük makrosikliklerden daha iyi bağlanabileceğini doğrulamaktadır.

Taç eter gruplarındaki süstitüentlerin katyon seçimliliği ve kompleks stabilitesi üzerinde etkileri bilinmektedir. Örneğin, dibenzo-(18-crown-6) molekülünün dinitro türevi DMF içerisinde, Na^+ katyonuna karşı, dibenzo-(18-crown-6)'ya göre daha az bir afinite gösterir. Bunun sebebi (NO_2) grubunun e^- çekici özelliğinden ileri gelmektedir. Aynı moleküle (NH_2) grubu bağlandığında bu grubun e^- verici özelliği dolayısıyla kompleks stabilitesi artacak, yani molekülün Na^+ katyonuna karşı çekim kuvveti artacaktır. Benzer çalışmalar Benzo-(15-crown-5) molekülü ile de yapılmıştır. Benzo-(15-crown-5)'in aşağıda belirtilen değişik gruplarla türevleri hazırlanmış ve kompleks stabilitesi sıralaması şöyle bulunmuştur.

İyon-Makrosiklik bileşik komplekslerinin oluşumunu ve termodinamik stabiliteelerini etkileyen faktörleri şöyle sıralayabiliriz.

1. Halkadaki bağ yapıcı uçların tipleri,
2. Halkadaki bağ yapıcı uçların sayısı,
3. Halkadaki bağ yapıcı uçların fiziksel yerleşim biçimi,
4. İyonun ve makrohalkalı bileşikteki oyuğun bağl büyüklükleri,
5. Halkadaki sterik engeller,
6. Çözücü ve iyon ile bağ yapıcı uçların solvatasyon derecesi,
7. İyonun elektriksel yükü.

Makrosiklik bileşiklerin alkali ve toprak alkali metal iyonlarına karşı gösterdikleri kuvvetli kompleks oluşturma kabiliyeti, eterdeki oksijenlerin S ve N ile yer değiştirmesiyle büyük ölçüde azalır. Komplekslerin stabilite sabitlerinde $\text{O} > \text{NR} > \text{NH} > \text{S}$ sırasına göre bir azalma görülür ki bu donör atomların elektronegativitelerindeki azalma yönündedir. Heteroatom üzerindeki negatif yük azaldıkça, heteroatom ile katyon arasındaki etkileşim de azalır.(9)

2.6. Komplekslerin Stabilite Sabitleri

M^{n+} ve B^{m-} gibi iki iyon, çözeltide reaksiyona girerek M_mB_n genel formülü ile ifade edilen bir kompleks teşkil eder. Stabilite, iki veya daha fazla maddenin dengede

bulunduğu çözeltilerdeki assosiasyon miktarını ifade eder. Verilen şartlar altında assosiasyon ne kadar büyükse, meydana gelen kompleks o derece sağlamdır. Stabilité sabiti, kompleksin sağlamlığını kantitatif olarak ifade eden bir terimdir. Stabilité sabitlerinin değerleri, bir kompleksin tam veya maksimal oluşumu için gereken şartların önceden tahmininde kullanılır.(8)

Stabilité sabitlerini tayin etmek için kinetik veya dengeye dayanan metodlar vardır. İlk defa Bjerrum tarafından uygulanan denge metodları arasında potansiyometrik, polarografik, optik ve spektroskopik metodlar en çok kullanılanlardır.

Kompleks oluşum kademelerini,

şeklinde yazarak aktivite oranları olan denge sabitlerini de şu şekilde ifade edebiliriz :

$$K_1 = \frac{a_{MB}}{a_M \cdot a_B} \quad (2.4)$$

$$K_2 = \frac{a_{MB_2}}{a_{MB} \cdot a_B} \quad (2.5)$$

$$K_n = \frac{a_{MB_n}}{a_{MB_{n-1}} \cdot a_B} \quad (2.6)$$

Burada K_i basamak stabilité sabitidir. Toplam stabilité sabiti ise β_n ile gösterilir. $\beta_0=1$ olmak üzere

$$\beta_n = \prod_{i=0}^n K_i \quad (2.7)$$

olarak tanımlanır.(10)

Hangi şekilde olursa olsun, her metal iyonuna bağlanmış olan donatör gruplarının ortalama sayısı η ,

$$\tilde{\eta} = \frac{B_T - b}{M_T} \quad (2.8)$$

ifadesine göre bulunur.(8)

B_T =Ligandın toplam konsantrasyonu

b = Bağlanmamış serbest ligandın konsantrasyonu

M_T = Metalin toplam konsantrasyonudur.

Bütün metodlar, deneysel olarak bu miktarların tayinine ve buna göre aktivite oranlarının hesaplanmasına dayanır.

Stabilite sabitlerinin değerinin bilinmesi dengedeki kompleks türlerinin konsantrasyonlarının bilinmesinden daha yararlıdır. Stabilite sabitleri metal komplekslerinin dengedeki davranışlarını göstermek için kullanılır. Stabilite sabiti asosiasyon derecesinin bir ölçümüdür. Stabilite sabitinin sayısal değeri dengedeki türlerin relatif konsantrasyonunu gösterir. Büyük stabilite sabitleri , kompleks konsantrasyonunun onu meydana getiren bileşenlerin konsantrasyonlarına oranla daha büyük olduğunu belirtir. (24)

Genellikle metal komplekslerinin stabilitesi , metal iyonunun yükü , merkez iyonunun çapının küçüklüğü ve elektron ilgisi ile birlikte artar. Bunun sonucu , alkali metal iyonları kompleks teşkiline çok az eğilim gösterirler. Buna karşılık eğilimi en fazla olanlar geçiş metallerinin iyonlarıdır. (24)

Ligandın tabiatının kompleksin stabilitesi üzerine olan etkisi ligandın bazikliği , ligand başına düşen metal şelat halkası sayısı , şelat halkalarının büyüklüğü , sterik etki , rezonans etkileri ve donör atomun cinsi gibi faktörlere bağlıdır. Bunların arasında en etkili olan ligandın bazikliğidir. (24)

2.7. Çalışmanın amacı ve Kapsamı

Geçiş metalleri ile verdiği komplekslerin oksijen taşıyıcı özellikleri sebebiyle biyolojik oksidaz reaksiyonlarında ve endüstride otoksidasyon reaksiyonlarında model bileşik oluşturdıkları için diaza taç eterler ve alkali metallerle verdikleri komplekslerin biyolojik sistemlerle aktif iyon taşınımı ve selektif membranlarda model bileşik oluşturdıkları için taç eterler üzerinde yoğun araştırmalar yapılmaktadır. Bu çalışmada, diaza taç eterli bir ligandın sentezlenmesi ve geçiş metalleriyle verdiği komplekslerinin stabilite sabitlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

2-amino-4-nitrofenolden çıkılarak 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 literatürde verilen metodlarla elde edilmiştir. Bu diaza taç eterli ligand Pd/C katalizörlüğünde hidrazin hidrat ile reflüks edilerek 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentezine ve oradan salisil aldehyd ile "Schiff Bazı" reaksiyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu ligandın Co (II), Cu (II), Ni (II), Cd (II) ve UO₂ (VI) ile 1:1 komplekslerinin potansiyometrik olarak stabilite sabitleri ölçülmüştür.

Ligandın eldesinde her basamaktaki yapısı İnfrared Spektrumu ile aydınlatılmaya çalışılmıştır. Ligandın çözünürlüğü iyi olduğundan stabilite sabitlerinin hesaplanmasında potansiyometrik titrasyon tekniği kullanılmıştır.

BÖLÜM 3. KULLANILAN MADDE VE ALETLER

3.1. Maddeler

2-amino-4-nitrofenol (Aldrich), etanolamin, piridin, metanol, toluen-p-sülfonil klorür, asetik asit, sülfürik asit, kloroform, DMF, etilasetat, K_2CO_3 , dietileter, silikajel, $MgSO_4$, dietilenglikol, Al_2O_3 , hidrazin hidrat, KOH, etanol, CH_2Cl_2 , %10 palladyum aktif kömür, HCl, iso-propil alkol, Na_2SO_4 , salisil aldehit, CaH_2 , 2,4,6-trimetil benzen sülfonil klorür, CCl_4 Merck firmasının kimyaca saf çözücü ve kimyasal maddeleridir.

3.2. Aletler

İnfrared spektrofotometrisi: Philips PU9700 Series

pH-metre: 654 Metrohm

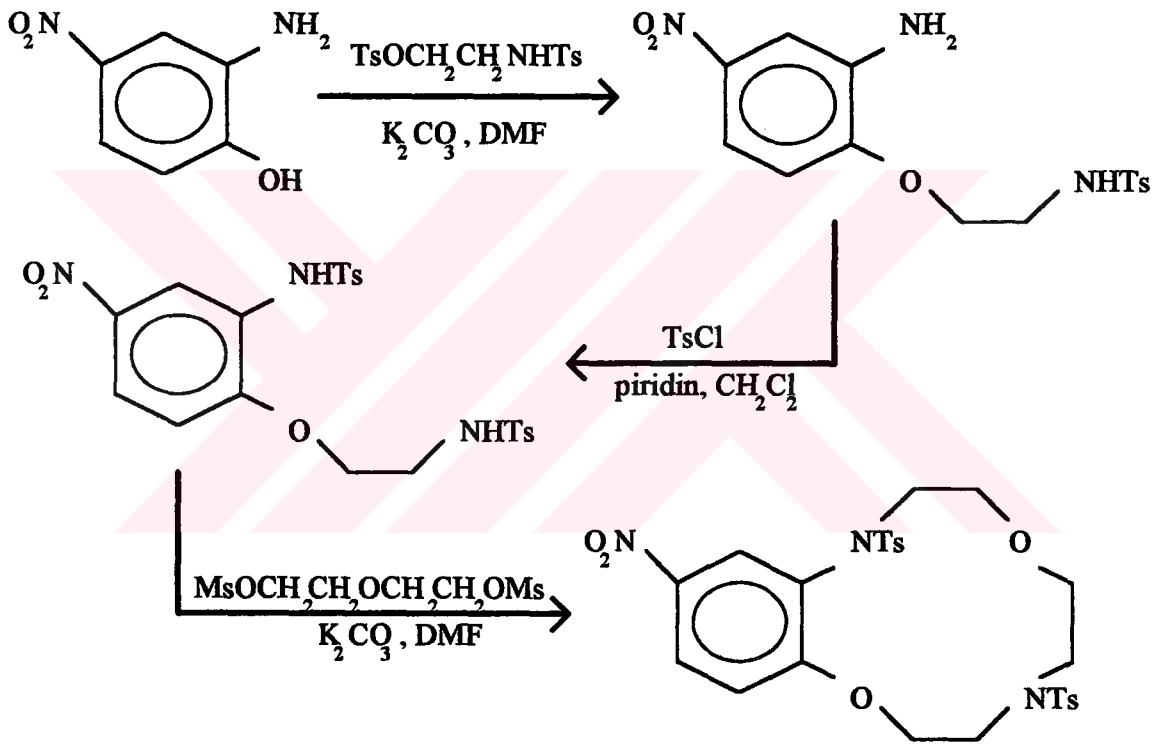
Multi Dosimat: E 415 Metrohm

BÖLÜM 4. DENEYSEL BÖLÜM

4.1. Ligandın Sentezi

Bu çalışmada kullanılan ligandın toplam sentez şeması Şekil 4.1. de gösterilmiştir.(14)

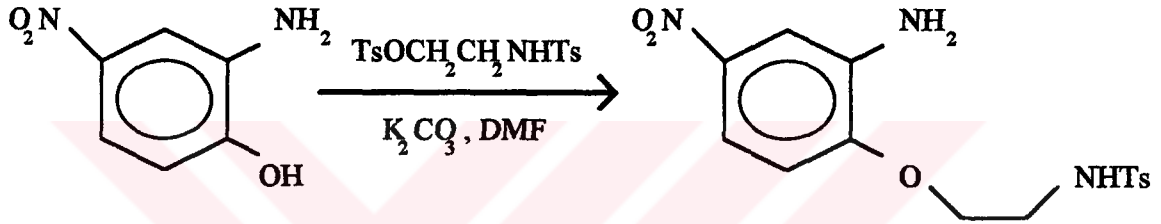
Şekil 4.1 4,10-bis(p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentezi

4.1.1. 2-Amino-4-nitro-1-[2'-(p-toluensülfonamid)etoksi] benzen sentezi (14)

Susuz K_2CO_3 (13.90 g, 99.9 mmol), 2-amino-4-nitrofenol (7.00 g, 45.4 mmol) ve DMF (30 ml) 100 °C da geri soğutucu altında 0,5 saat karıştırılır. $\text{TsOCH}_2\text{CH}_2\text{NHTs}$ 'nin

(4.1.1.a.) (16.78 g, 45.4 mmol) DMF'deki çözeltisi 10 saatlik bir süre içinde damlatma hunisiyle çözeltiliye damlatılır. Reaksiyon karışımına aynı sıcaklıkta 2 saat daha devam edilir ve çözücü vakumla uzaklaştırılır. Kalıntıya su ve etilasetat ilave edilir. Organik faz ayrıldıktan sonra $MgSO_4$ üzerinden kurutulur. Çözücü vakumla alınır. Kalan yağimsı kısım dietileter ile daha önceden hazırlanmış ve nötr alüminyumoksit ile doldurulmuş kısa bir kolondan elüe edilir. Çözücü buharlaştırılır. Kalıntı soğuk CH_2Cl_2 (100 ml) ile yıkanır ve kristallendirilir. Verim; 5.75 g (%36), E.n. 181-182 °C.

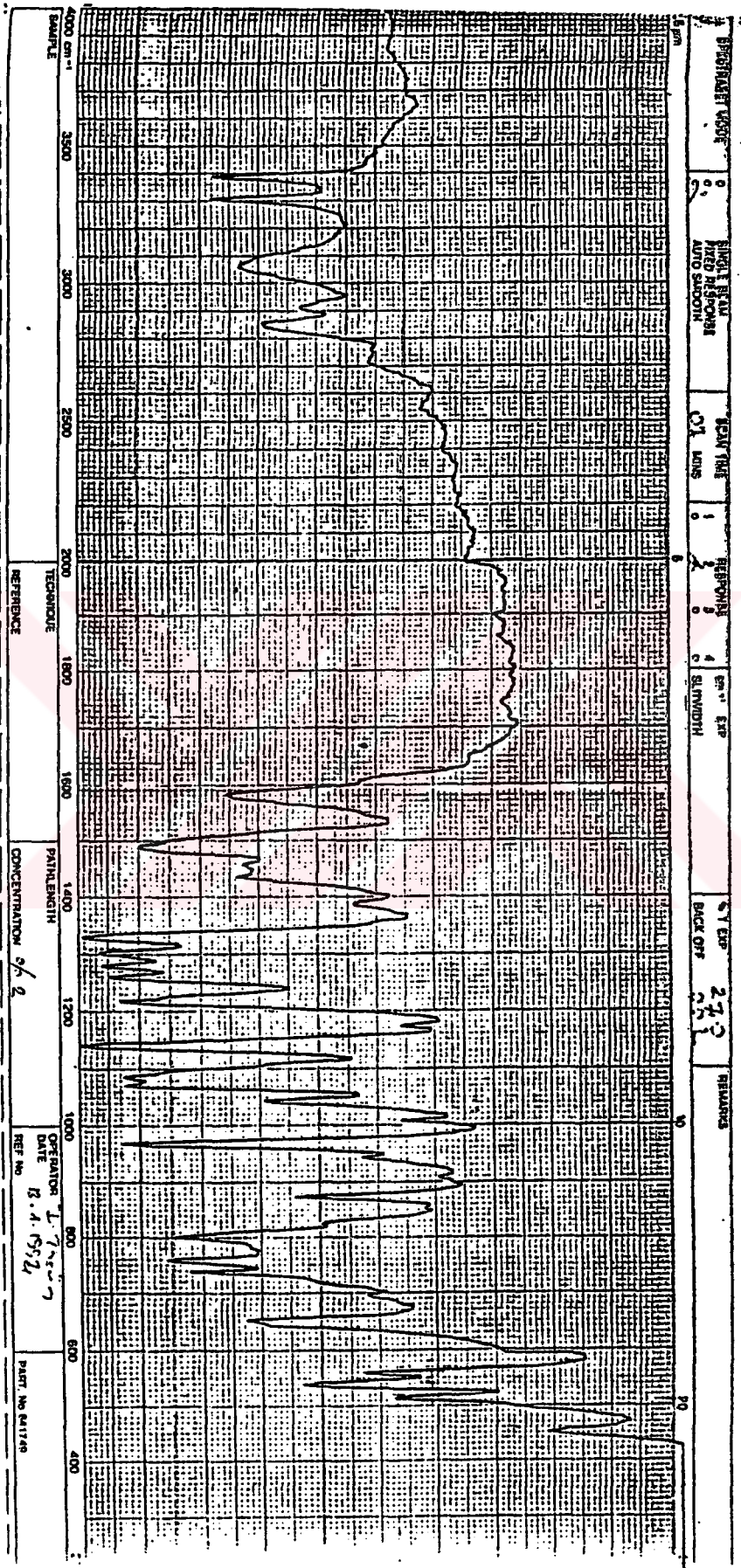
IR(KBr): 3398, 3303 (NH), 1521 (NO_2), 1342, 1150 (SO_2) cm^{-1}

Şekil 4.2 2-Amino-4-Nitro-1-[2'-(p-toluensülfonamid)etoksi]benzen sentezi

Transmittance (%)

Sekil 4.3 2-Amino-4-nitro-1-[2'-(p-toluensulfonamid)etoksil]benzene ait I.R. Spektrogramu

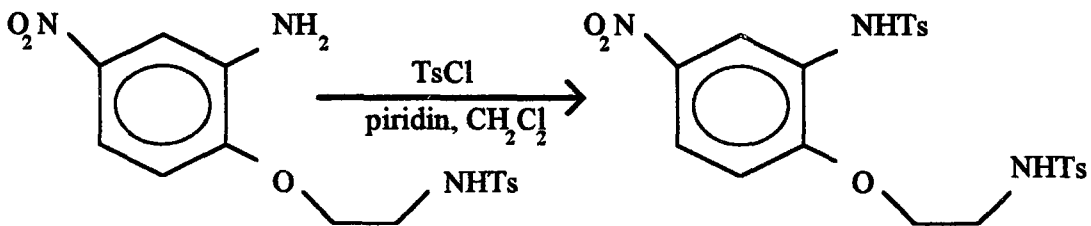
4.1.1.a. Di-(toluen-p-sülfonil)etanolamin sentezi (15)

Etanolamin (12.0 g) susuz piridinde (15 ml) çözülür ve tuz-buz banyosunda 0 °C'ye soğutulur. Toluen-p-sülfoniklorür (80.0 g) piridinde (50 ml) süspanse edilir ve -50 °C'ye soğutulur. Etanolamin çözeltisi 30 dakika içinde 10 °C'de 5 kısımda ilave edilir. Karışım oda sıcaklığında 6 saat ve +4 °C'de bir gece bekletilir. Yarı katı haldeki kütleye 2 ml su ilave edilerek sülfoniklorür fazlası uzaklaştırılır. Karışım buz parçaları (500 g) üzerine dökülür ve asetik asit (20 ml) ile asitlendirilir. Süzülen karışım (67.4 g) su ile yıkanır ve konsantre H₂SO₄ üzerinden kurutulur. Oluşan ürün kristalleri (67 g) sıcak kloroform (50 ml) ve soğuk karbon tetraklorürde (200 ml) kristallendirilir. (50 g) E.n. 84-86 °C. Son kristallendirme (17.5 g) metanol (35 ml) üzerinden 0 °C'de yapılır. (13.5 g) E.n. 86-87 °C.

4.1.2. 4-Nitro-2-(p-toluensülfonamid)-1-[2'(p-toluensülfonamid)etoksi]benzen sentezi (14)

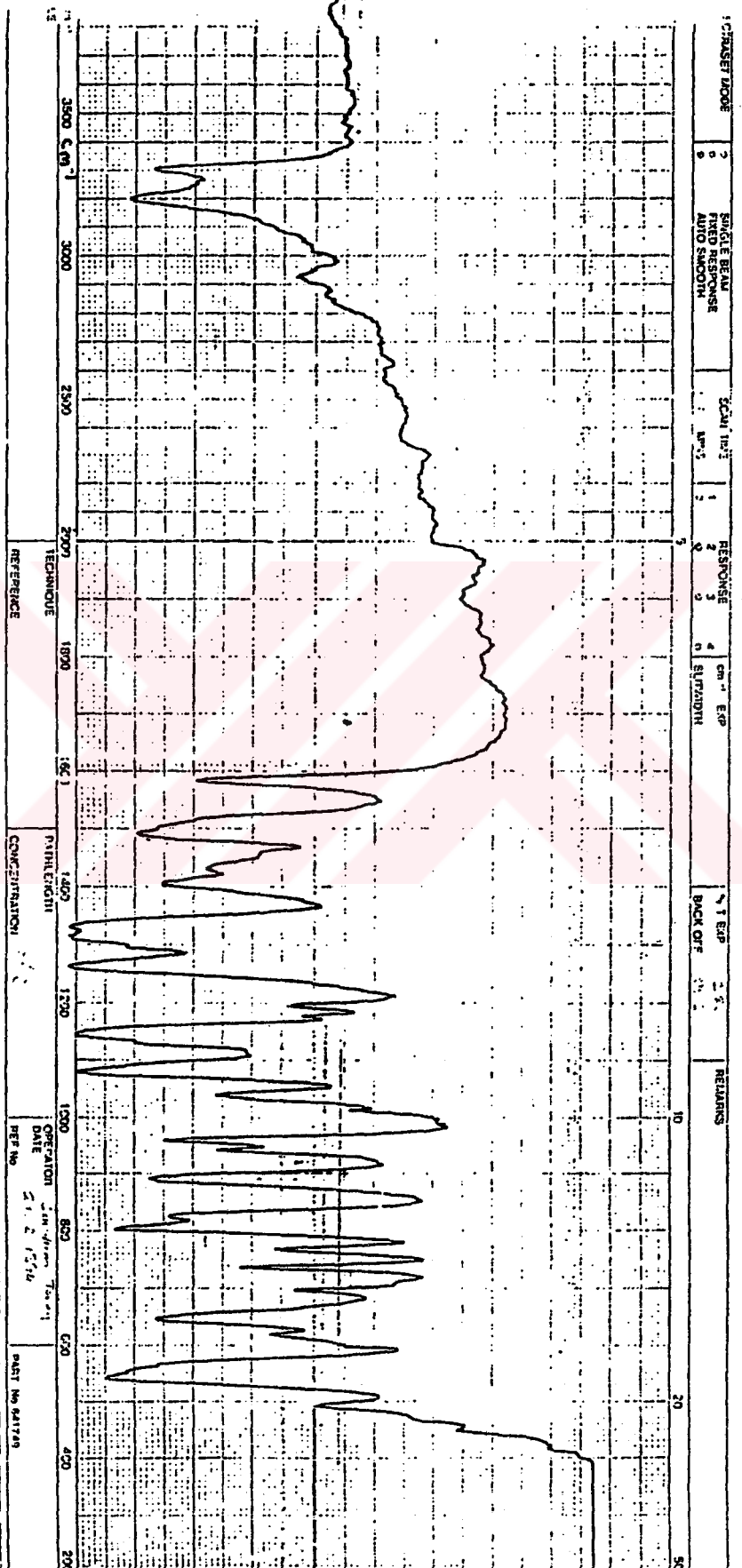
Sülfonamid (4.1.1.) (5.15 g, 14.7 mmol), CH₂Cl₂ (250 ml)'de süspanse edilir. P-toluen-sülfoniklorür (4.19 g, 22.0 mmol) piridinde (14 ml) çözülür ve bir defada sülfonamid çözeltisine ilave edilir. Karışım 2 saat karıştırılır. Reaksiyon karışımı önce %5 HCl ve sonra su ile yıkanır. CH₂Cl₂ çözeltisi MgSO₄ üzerinden kurutulur ve çözücü uzaklaştırılır. Kalıntı soğuk CH₂Cl₂ ile yıkanır ve beyaz kristaller süzülür. Verim; 5.14 g (%69), E.n. 188.5-189.5 °C.

IR (KBr): 3310, 3200 (NH), 1528 (NO₂), 1343, 1162 (SO₂) cm⁻¹

Şekil 4.4 4-Nitro-2-(p-toluensülfonamid)-1-[2'-(p-toluensülfonamid)etoksi]benzen

Transmittance (%)

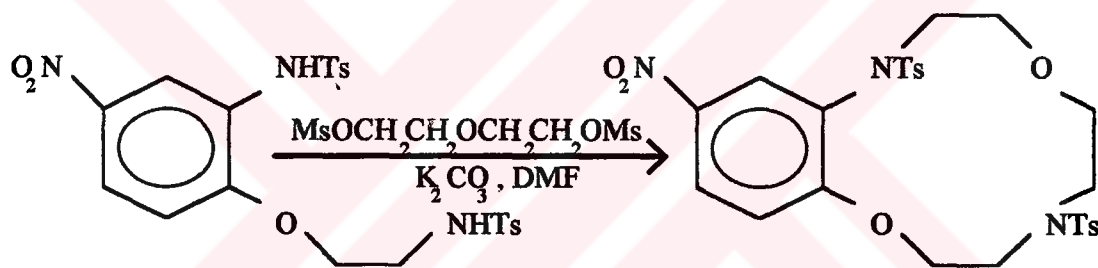

Sekil 4.5 4-Nitro-2-(p-toluensulfonamid)-1-[2'-(p-toluensulfonamid)etoksi]benzene ait
I.R. Spektrumu

4.1.3. 4,10-Bis (p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentezi (14)

Disülfonamid (4.1.2.) (3.15 g, 6.23 mmol) ve dimesilatın dietilen glikoldeki çözeltisi (4.1.3.a) (1.63 g, 6.23 mmol) DMF (30 ml) içinde çözülür. K_2CO_3 (4.31 g, 31.2 mmol) DMF (20 ml) içinde oluşturduğu süspansiyon çözeltisi 7 saat periyodunda disülfonamid çözeltisine damlatma hunisiyle damlatılır. Karışım 17 saat daha karıştırılır ve daha sonra çözücü vakumla buharlaştırılır. Kalıntı silikajel üzerinden kolondan CH_2Cl_2 -Et₂O (30:1) ile elüe edilir. Oluşan kristaller CH_2Cl_2 ile yıkanır. Verim; 2.40 g (%67) E.n. 92-93 °C.

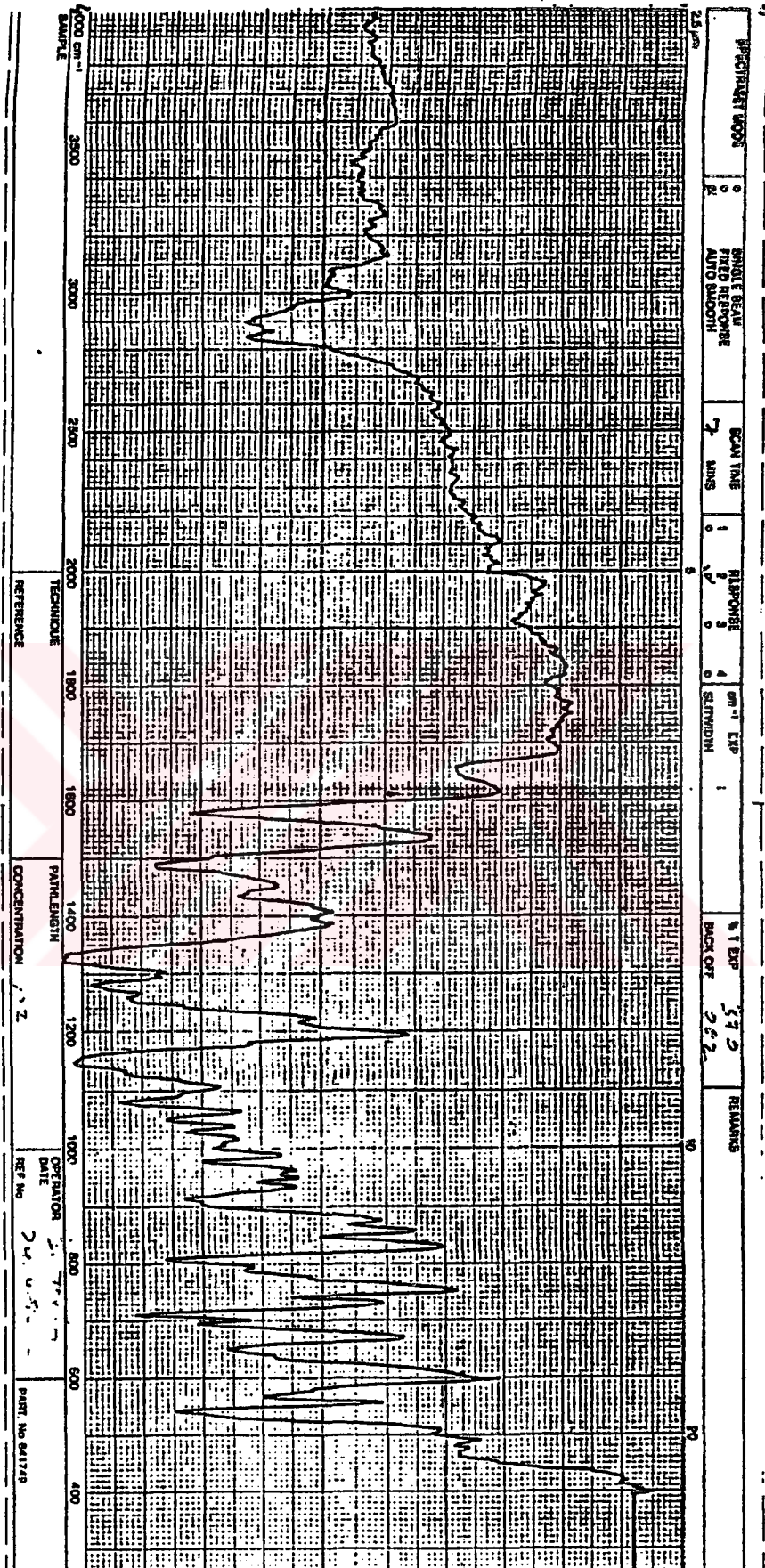
IR (KBr): 1518 (NO₂), 1343, 1162 (SO₂) cm⁻¹

Şekil 4.6 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentezi

Transmittance (%)

Sekil 4.7 4,10-Bis(p-toluenesulfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4'e ait
 I.R. Spektrogramu

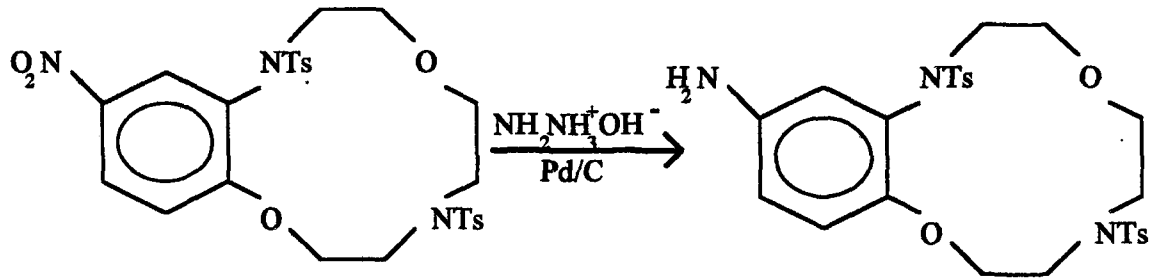
4.1.3.a. Dietilenglikol dimesilat sentezi (23)

Dietilenglikol (0.1 mol) pirinde (80 ml) çözülür ve çözeltiye bir defada p-toluensülfonil klorür (38.5 g = 0.2 mol) ilave edilir. Karışım 2 saat tuz-buz banyosunda karıştırılır. Karıştırmaya aynı sıcaklıkta 4 saat daha devam edilir. Karışım bir gece bekletildikten sonra buz (100 g) üzerine dökülür ve su (150 ml) ile seyreltilir. Karışım süzülür. Kalıntı su (160 ml) yıkanır. Kalıntı etanol (200 ml) üzerinden kristallendirilir. Verim; 26,95 g (%70) E.n. 98°C

4.1.4. 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentezi

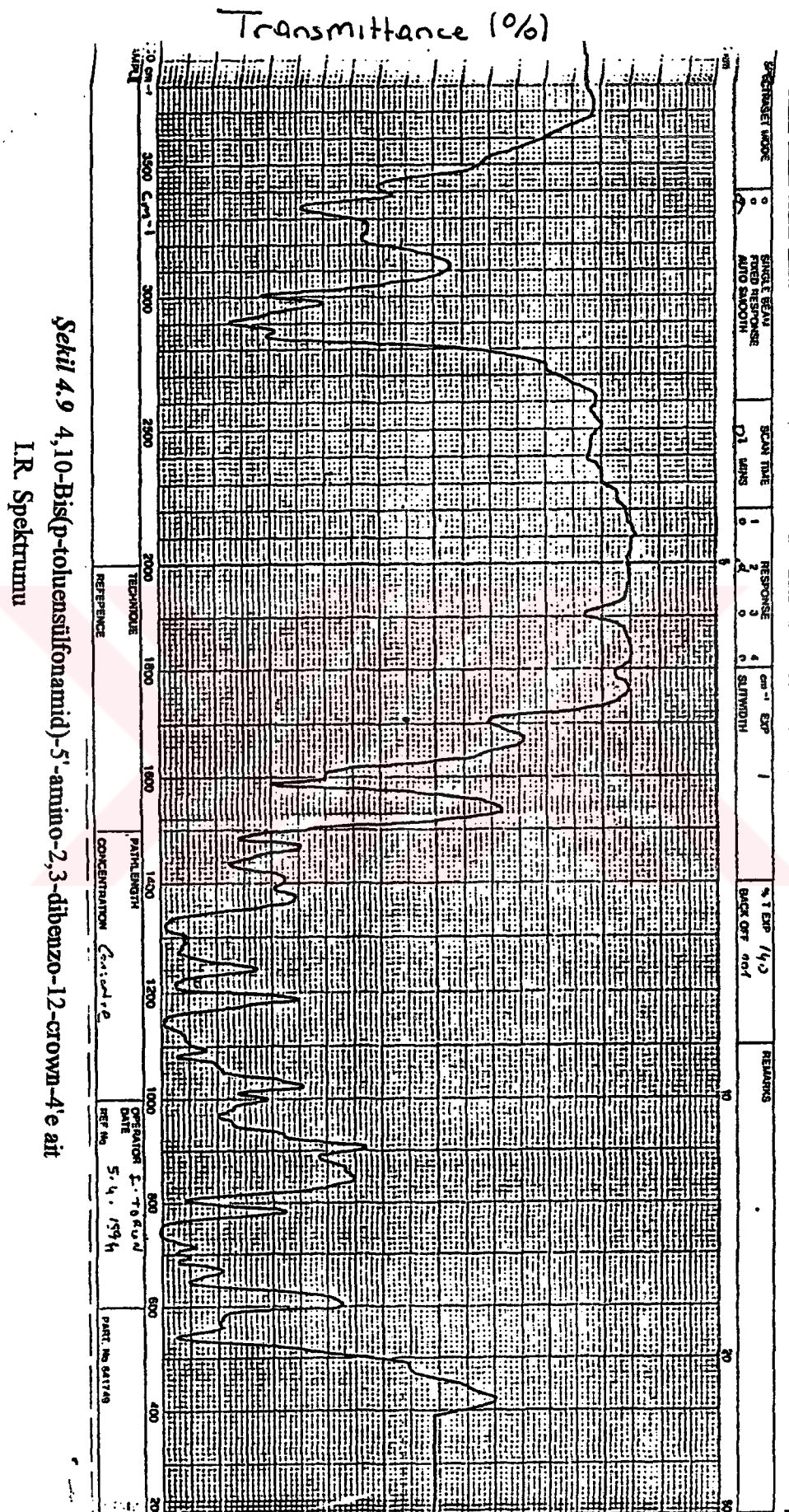
4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 (1.5 g, 2.6 mmol) isopropil alkolde (100 ml) çözülür. 0.5 g Pd/C (%10) katalizörü ve müteakiben 10 ml %100 hidrazin hidrat ilavesi ile azot gazı altında indirgeme başlar. 1 saat reflüksten sonra çözelti köpükleri beyazlaşınca karışım süzülür ve buharlaştırılır. Kalıntı CHCl_3 fazına çekilip hidrazin bakiyesi su ile yıkanır. CHCl_3 fazı Na_2SO_4 ile kurutulur. CHCl_3 uçurulur. Yağimsı kalıntı olduğu gibi kullanılır. Verim; 1.0 g (%70)

IR(KBr): 3320 (NH), 1343, 1162 (SO_2) cm^{-1}

Şekil 4.8 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentezi

Sekil 4.9 4,10-Bis(p-toluensulfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4'e ait

I.R. Spektrumu

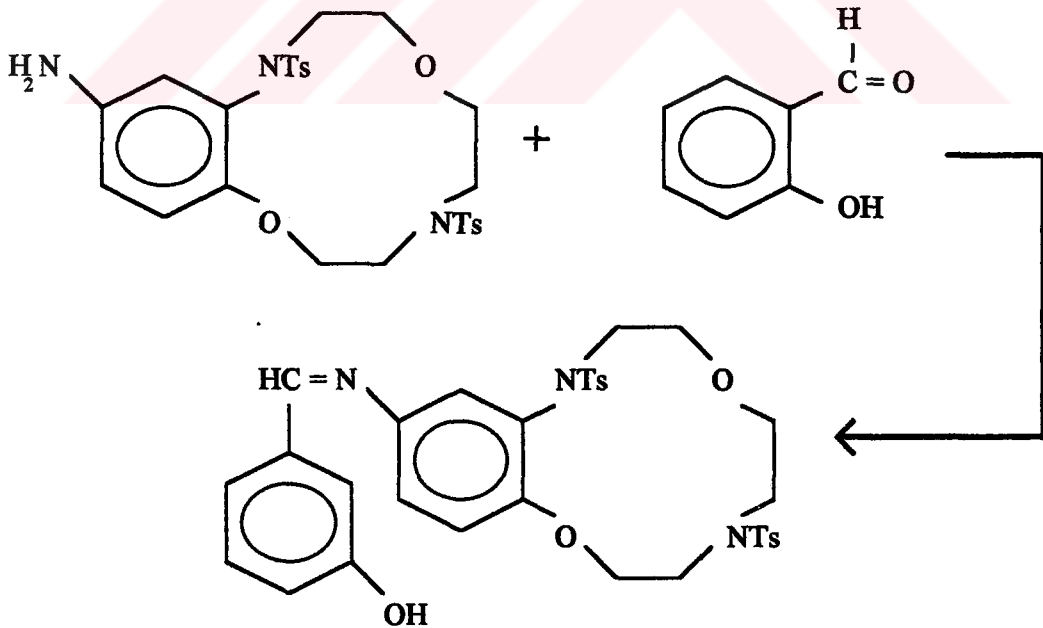
4.1.5. SCHIFF Bazı Sentezi (22)

Primer aminlerin karbonil bileşikleriyle kondensasyonu ilk defa Schiff tarafından gerçekleştirildiğinden, kondensasyon ürünleri genellikle Schiff bazı olarak anılır. Kondensasyon sırasında oluşan H_2O 'nun destilasyon veya azeotrop oluşturan bir solventle ortamdan uzaklaştırılması genellikle tavsiye edilirse de aldehytler suyun uzaklaştırılmasına gerek kalmaksızın yüksek verimle kondensasyona girerler. Aromatik aldehytler aminlerle oldukça stabil azometinler verir. O-Hidroksi benzaldehyt türevlerinde molekül - içi hidrojen köprüsü oluşumu stab' ilizasyonu daha da artırır.

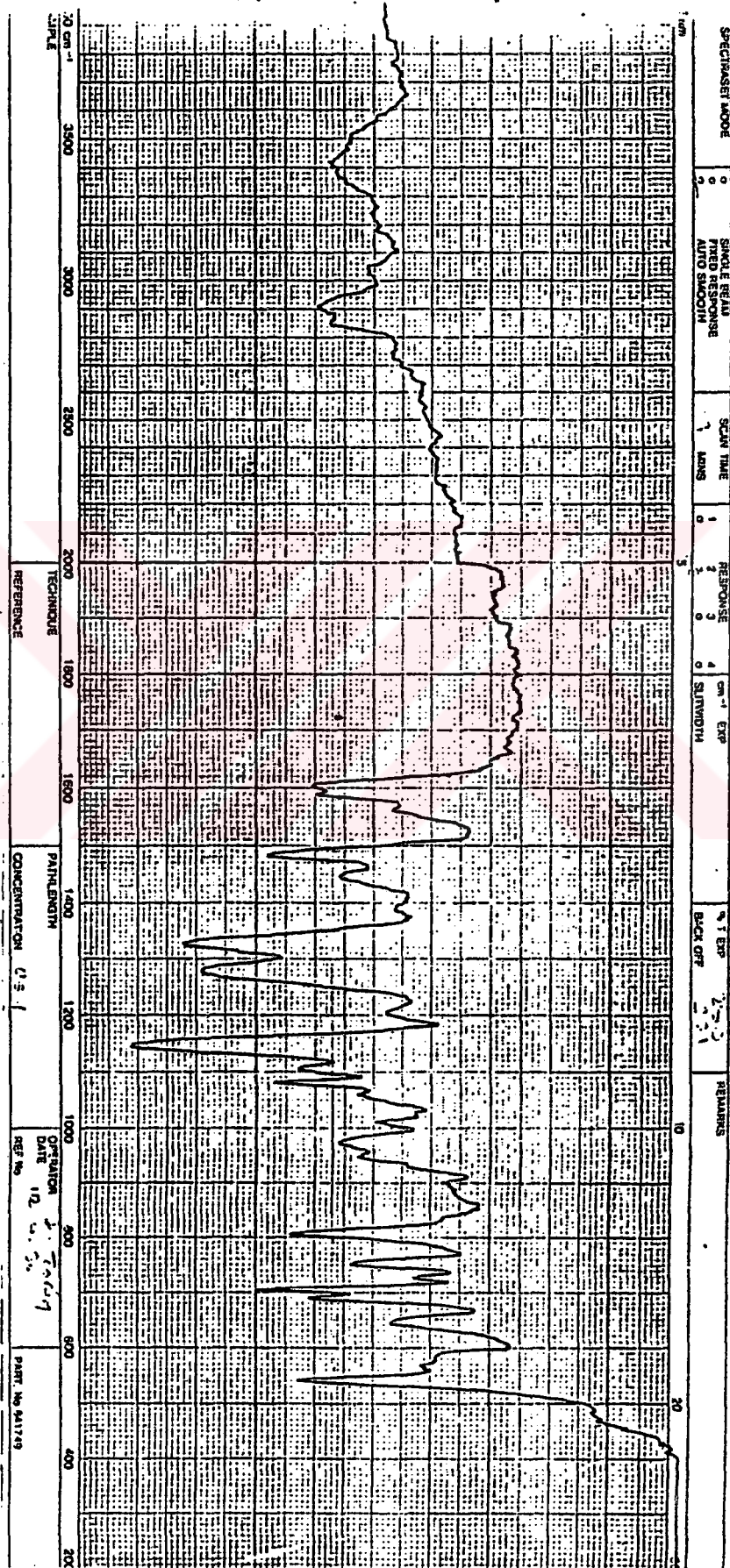
4.1.4'de elde edilen liganda Schiff bazı sentezi deneysel olarak aşağıdaki gibi uygulanmıştır:

4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-amino-2,3dibenzo-12-crown-4 (2.0 g, 3.7 mmol) etil alkolde çözülür ve salisilaldehit ile (0.45 g, 3.7 mmol) muamele edilir. Karışım su banyosunda tutulur. Oluşan sarı kristaller süzülür ve toplanır. Verim; 1.2 g(%50) *E. n.* 192-194 °C

IR(KBr):3420 (OH), 1343, 1162 (SO_2) cm^{-1}

Şekil 4.10 [(4,10-diaza-4,10-ditosil-benzo-12-crown-4)il]salisilaldimin sentezi

Sekil 4.1 IK_4 , 10-diaza-4, 10-ditosil-benzo-12-crown-4)salsilaidimine at I.R. Spektturnu

4.2. Stabilité Sabitleri

Ligandın, Schiff bazı asitli ortamda proton bağlamaktadır. Ligandın , metal iyonlarıyla vermiş olduğu komplekslerin stabilitelerini tayin etmek için potansiyometrik titrasyon metodu uygulanmıştır. Böylece ligandın 1:1 oranında Co (II), Ni (II), Cu (II), UO₂ (VI), Cd (II) tuzları ile vermiş olduğu komplekslerin stabilité sabitleri potansiyometrik olarak "TITFIT" bilgisayar programı yardımıyla hesaplanmıştır.

Stabilité sabitlerinin tayin edilmesi için Metrohm 654 pH - metre ve Metrohm E415 Dosimat cihazları kullanıldı. pH ölçümleri kombine cam elektrod kullanılarak yapıldı. Titrasyonlar otomatik titratör ile yapılmış olup cam elektrodun kalibrasyonu pH 4 ve 7 olan çözeltilerle yapılmıştır. Titrasyonlar 25 + 0.1 C'de sirkülasyonlu bir termostat kullanılarak yapıldı. Çözeltilerin iyonik kuvveti 0.1 M NaNO₃ ile sabit tutuldu.

Kompleksleşme reaksiyonları hızlı bir şekilde meydana geldi.

Deneysel titrasyon değerlerinden yararlanılarak ligandın Schiff bazının protonasyon ve stabilité sabitleri "TITFIT" bilgisayar programı yardımıyla elde edildi.

$C_M : C_L$ oranları 1:1 alınarak titrasyon değerleri bulundu. Standart hatalar programda doğrudan verilmektedir. Protonasyon sabitlerine ait titrasyon değerleri ve buradan elde edilen protonasyon sabitleri "Tablo E. 1" ve "Tablo E. 1a" da , protonasyon sabitlerini ve buna ait uygunluk grafiğini gösteren şekiller "Grafik E. 1" ve "Grafik E. 1a" da gösterilmektedir.

Schiff bazının Cu²⁺ iyonu ile vermiş olduğu komplekslere ilgili olarak stabilité sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 2" ve "Tablo E.2a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 2" de , deneysel değerlere ait uygunluk grafiği ise "Grafik E. 2a" da verilmiştir.

Schiff bazının Ni²⁺ iyonu ile vermiş olduğu komplekslere ilişkin stabilité sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 3" ve "Tablo E. 3a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 3" de , deneysel değerlere ait uygunluk grafiği ise "Grafik E. 3a" da verilmiştir.

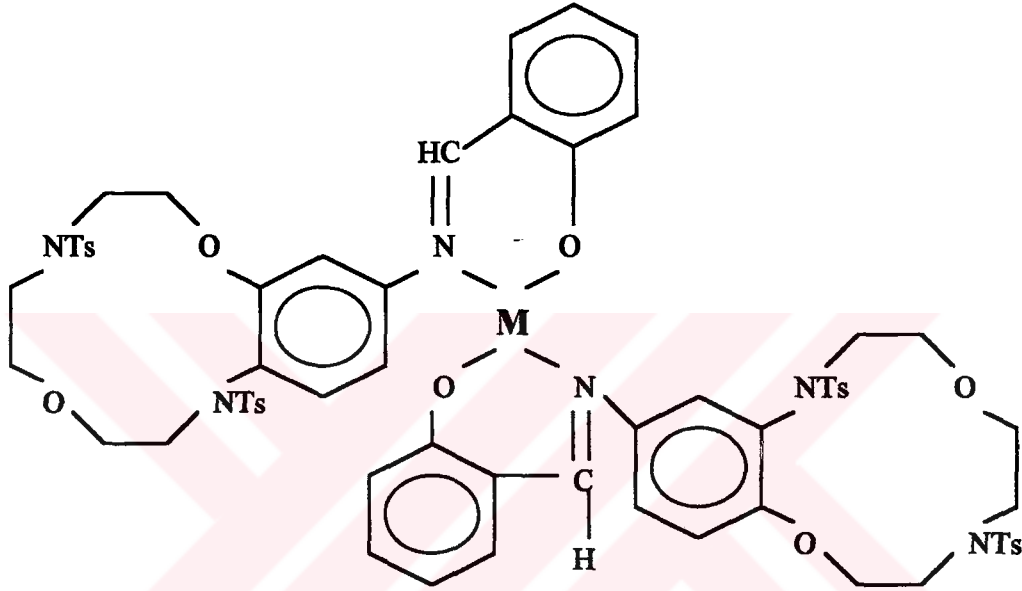
Schiff bazının Co²⁺ iyonu ile vermiş olduğu komplekslere ilişkin stabilité sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 4" ve "Tablo E. 4a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 4" , deneysel değerlere ait uygunluk grafiği ise "Grafik E. 4a" da verilmiştir.

Schiff bazının Cd²⁺ iyonu ile vermiş olduğu komplekslere ilişkin stabilité sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 5" ve "Tablo E. 5a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 5" , deneysel değerlere ait uygunluk

grafiği ise "Grafik E. 5a" da verilmiştir.

Schiff bazının UO_2^{6+} iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin stabilite sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 6" ve "Tablo E. 6a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 6" , deneysel değerlere ait uygunluk grafiği ise "Grafik E. 6a" da verilmiştir.

Şekil 4.12 [(4,10-diaza-4,10-ditosil-benzo-12-crown-4)il]salisilaldimin-metal kompleksleri

METAL KOMPLEKSLERİ $M=\text{Co(II)}, \text{Cu(II)}, \text{Ni(II)}, \text{Cd(II)}, \text{UO}_2(\text{VI})$

4.2.1. Çözeltilerin Hazırlanması

Destile su kullanılarak aşağıdaki çözeltiler hazırlanmıştır.

A) 0.10 M NaOH

B) 0.01 M Ligand (0.163 g ligand / 250 ml aseton)

C) 0.01 M Co^{++} (0.238 g $\text{CoCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ / 100 ml su)

D) 0.01 M Cu^{++} (0.1705 g $\text{CuCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ / 100 ml su)

E) 0.01 M Ni^{++} (0.238 g $\text{NiCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ / 100 ml su)

F) 0.01 M UO_2^{+6} (0.502 g $\text{UO}_2(\text{NO}_3)_6 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ / 100 ml su)

G) 0.10 M NaNO_3

H) 0.10 M HClO_4

4.2.2. Ligand - Proton Stabilite Sabitleri

Asitli ortamda ligand, azot atomları üzerinde proton bağlamaktadır. Bu durumda ligand ile proton arasındaki ilişkiyi şu denklemlerle ifade edebiliriz.

Bunlara ait denge sabitlerini de şu ifadelerle verebiliriz:

$$K_{A_1} = \frac{[\text{LH}^-]}{[\text{L}^{2-}][\text{H}^+]} \quad (4.5)$$

$$K_{A_2} = \frac{[\text{LH}_2]}{[\text{LH}^-][\text{H}^+]} \quad (4.6)$$

$$K_{A_3} = \frac{[\text{LH}_3^+]}{[\text{LH}_2][\text{H}^+]} \quad (4.7)$$

$$K_{A_4} = \frac{[\text{LH}_4^{2+}]}{[\text{LH}_3^+][\text{H}^+]} \quad (4.8)$$

4.2.3. Metal- Ligand Stabilite Sabitleri

Metalin ligandla kademeli olarak kompleks oluşturdugunu kabul ederek yeni denklemleri şöyle yazabiliriz :

$$K_n = \frac{[ML_n]}{[ML_{n-1}][L]} \quad (4.12)$$

BÖLÜM 5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

1) Bu çalışmada kullanılan ligandın toplam sentez şeması Şekil 4.1'de gösterilmiştir. 2-Amino-4-nitrofenolden başlanarak literatürde mevcut olan 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentez edilmiştir. Bu maddenin sentezi sırasında ara kademelerde elde edilen maddeler I.R. Spektrumları ve erime noktaları incelenerek yapılmıştır. Bulunan değerler literatür değerleriyle uyum halindedir. Bunun için NMR ve elementel analizleri yapılmamıştır.

Ara kademelerde sentezleri yapılan maddelerin elde edilişleri ve ilgili I.R. Spektrumları deneysel bölümde geniş bir şekilde verilmiştir.

2) Elde edilen 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-4 %10 Palladyum - aktif kömür katalizörü kullanarak hidrazin hidratla yapıdaki nitro grubu amin grubuna indirgenerek yeni bir madde olarak 4,10-Bis(p-toluensülfonamid)-5'-amino-2,3-dibenzo-12-crown-4 sentez edilmiştir. Bununla ilgili sentez şeması Şekil 4.8'de gösterilmiştir. Bununla ilgili I.R. Spektrumları Şekil 4.9' da verilmiştir. (NO_2) grubuna ait 1518 cm^{-1} 'deki band kaybolup yerine 3320 cm^{-1} 'de (NH) grubuna ait bant ortaya çıkmıştır. 1343 ve 1162 cm^{-1} 'de azot atomları üzerindeki (SO_2) grubuna ait bantlar yerlerini korumuşlardır.

3) Aromatik aldehytlerin aminlerle oldukça stabil azometin bileşikleri vermelerinden yararlanarak elde edilen amin yapılı bileşiği salisil aldehit ile reaksiyona sokarak yeni bir madde olarak [(4,10-diaza-4,10-ditosil-benzo-12-crown-4)il]salisilaldimin türevi sentez edilmiştir. Bununla I.R. Spektrumunda 3420 cm^{-1} 'de karakteristik (OH) bandının çıkmasından tesbit ettik:

4) Bu son elde edilen ligandın Schiff bazının protonasyon ve stabilite sabitleri potansiyometrik titrasyon metodu kullanılarak hesaplanmıştır.

[(4,10-diaza-4,10-ditosil-benzo-12-crown-4)il]salisilaldimin ligandının asidik ortamda bağlamış olduğu protonların protonasyon sabitleri ve Co (II) , Ni (II) , Cu (II) , Cd (II) , UO_2 (VI) tuzları ile vermiş olduğu komplekslerin stabilite sabitleri potansiyometrik olarak "TITFIT" bilgisayar programı yardımıyla hesaplanmıştır. Bu titrasyonlarda ortamın iyonik şiddetini sabit tutmak için 0,1 M NaNO_3 çözeltisi kullanılmıştır. Titrasyonlarda pH ölçümlerinde kombine cam elektrod kullanılmıştır ve kalibrasyonu pH 4 ve 7 olan

tampon çözeltilerle yapılmıştır.

5) Schiff bazının protonasyon sabitlerine ait titrasyon değerleri ve protonasyon sabitleri "Tablo E.1" ve "Tablo E.1a" da , protonasyon sabitlerini ve buna ait uygunluk grafiğini gösteren şekiller "Grafik E.1" ve "Grafik E. 1a" da gösterilmiştir.

"Grafik E.1" den de görüldüğü gibi Schiff bazı iki proton bağlamaktadır. Bunlardan birinci protonu pH 2' de vermeye başlamakta ve pH 5' de bitmektedir. İkinci protonu ise pH 2' den itibaren vermekte pH 5' te bir maksimuma ulaşmakta , pH 8'de bu protonun tamamını vererek ligand serbest hale geçmektedir.

"Grafik E.1a" danda görüldüğü gibi yaklaşımda çok iyi olmaktadır.

6) Hesaplamlarda β_{xyz} sembolü kullanılmış olup $x = \text{Metal}$, $y = \text{Ligand}$, $z = \text{Hidrojen veya hidroksil atom sayısını ifade etmektedir. } C_M = C_L$ oranları 1:1 alarak Schiff bazının metal iyonlarıyla meydana getirmiş olduğu komplekslerin stabilite sabitleri "TITFIT" Bilgisayar Programı yardımıyla hesaplanmıştır.

7) Schiff bazının Cu (II) iyonu ile vermiş olduğu komplekslerle ilgili olarak stabilite sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 2" ve "Tablo E. 2a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 2" de deneysel değerlere ait uygunluk grafiğinde "Grafik E. 2a" da gösterilmiştir. Şekillerden de görüldüğü gibi :

β_{110} olarak ifade edilen CuL kompleksi pH 5 - 8 arasında mevcuttur.En iyi oluştuğu pH ise 6' dır.

β_{111} olarak ifade edilen CuLH kompleksi pH 3 - 7 arasında oluşmaktadır. En iyi oluştuğu pH ise 5' dir.

β_{112} olarak ifade edilen CuLH₂ kompleksi pH 2'de en yüksek değerdedir , pH arttıkça ortadan kaybolmaktadır ve nihayet pH 6' da tamamen yok olmaktadır.

β_{11-1} olarak ifade edilen CuLOH kompleksi pH 5'te oluşmaya başlamakta , en iyi bir şekilde pH 8'de meydana gelmektedir. Bu değerden sonra azalmaktadır.

β_{11-2} olarak ifade edilen CuL(OH)₂ kompleksi pH 7.5'ta oluşmaya başlamakta , artan pH ile birlikte konsantrasyonunda büyümektedir.

"Grafik E.2a" danda görüldüğü gibi yaklaşım da çok iyi olmaktadır.

8) Schiff bazının Ni (II) iyonu ile vermiş olduğu komplekslerle ilgili olarak stabilite sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 3" ve "Tablo E. 3a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 3" de deneysel değerlere ait uygunluk

grafikde "Grafik E.3a" da gösterilmiştir.Şekillerden de görüldüğü gibi :

β_{110} olarak ifade edilen NiL kompleksi pH 6 - 10 arasında mevcuttur. NiL kompleksinin en iyi bir şekilde oluştuğu pH ise 8'dir.

β_{111} olarak ifade edilen NiLH kompleksi pH 4 - 9 arasında oluşmaktadır.NiLH kompleksinin en iyi bir şekilde oluştuğu pH ise 7'dir.

β_{112} olarak ifade edilen NiLH₂ kompleksi pH 2'de en yüksek değerdedir ve pH arttıkça ortadan kaybolmaktadır.En sonunda pH 8'de tamamen yok olmaktadır.

β_{11-1} olarak ifade edilen NiL(OH) kompleksi pH 7'de oluşmaya başlamakta ve en iyi bir şekilde pH 9'da meydana gelmektedir. Bu değerden sonra azalmaktadır.

β_{11-2} olarak ifade edilen NiL(OH)₂ kompleksi pH 8'de oluşmaya başlamakta artan pH ile birlikte konsantrasyonunda büyümektedir

"Grafik E. 3a" danda görüldüğü gibi yaklaşım da çok iyi olmaktadır.

9) Schiff bazının Co (II) iyonu ile vermiş olduğu komplekslerle ilgili olarak stabilite sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 4" ve "Tablo E.4a" da gösterilmiştir.Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 4" de , deneysel değerlere ait uygunluk grafikde "Grafik E. 4a" da gösterilmiştir.Şekillerden de görüldüğü gibi :

β_{110} olarak ifade edilen CoL kompleksi pH 2 - 9 arasında mevcuttur. En çok oluştuğu pH ise 6'dır.

β_{111} olarak ifade edilen CoLH kompleksi pH 2 - 5 arasında oluşmaktadır.En iyi oluştuğu pH ise 3 olarak tesbit edilmiştir ve pH 5' den sonra tamamen kaybolmaktadır.

β_{11-1} olarak ifade edilen CoL(OH) kompleksi pH 6 -10 arasında oluşmaktadır.En iyi oluştuğu pH ise 8'dir ve pH 10' dan sonra tamamen yok olmaktadır.

β_{11-2} olarak ifade edilen CoL(OH)₂ kompleksi pH 8 - 10 arasında oluşurken , en iyi pH 9'da oluşmaktadır.

β_{11-3} olarak ifade edilen CoL(OH)₃ kompleksi pH 8' de oluşmaya başlamakta ve artan pH ile birlikte konsantrasyonda büyümektedir.

"Grafik E. 4a" danda görüldüğü gibi yaklaşım da çok iyi olmaktadır.

10) Schiff bazının Cd (II) iyonu ile vermiş olduğu komplekslerle ilgili olarak stabilite sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 5" ve "Tablo E. 5a" da , bunlara ilişkin şekiller "Grafik E. 5" ve deneysel değerlere ait uygunluk grafikde "Grafik E. 5a" da gösterilmiştir. Şekillerdende görüldüğü gibi :

β_{110} olarak ifade edilen CdL kompleksi pH 6 - 10 arasında oluşmaktadır ve en iyi oluştuğu pH ise 8'dir.

β_{111} olarak ifade edilen CdLH kompleksi pH 2 - 9 aralığında mevcuttur. En iyi oluştuğu pH ise 6.5'dir.

β_{112} olarak ifade edilen CdLH_2 kompleksi pH 2' de en yüksek değerdedir ve pH arttıkça ortadan kaybolmaktadır ve nihayet pH 7'de kaybolmaktadır.

β_{11-1} olarak ifade edilen CdL(OH) kompleksi pH 7 - 11 arasında oluşmakta , en iyi bir şekilde pH 9'da meydana gelmektedir ve pH 12'de kaybolmaktadır.

β_{11-2} olarak ifade edilen CdL(OH)_2 kompleksi pH 8'de oluşmaya başlamakta ve artan pH ile birlikte konsantrasyonda büyümektedir.

"Grafik E. 5a" danda görüldüğü gibi yaklaşım çok iyi olmaktadır.

11) Schiff bazının UO_2 (VI) iyonu ile vermiş olduğu komplekslerle ilgili olarak stabilite sabitlerinin değerleri ve bunlara ilişkin deneysel değerler "Tablo E. 6" ve "Tablo E. 6a" da gösterilmiştir. Bunlarla ilgili şekiller "Grafik E. 6" ve deneysel değerlere ait uygunluk grafiğinde "Grafik E. 6a" da gösterilmiştir. Şekillerden de görüldüğü gibi :

β_{110} olarak ifade edilen UO_2L kompleksi pH 3 - 6 arasında mevcuttur , en iyi oluştuğu pH ise 4.5 olarak görülmüştür.

β_{111} olarak ifade edilen UO_2LH kompleksi pH 2 - 5 arasında mevcuttur. En iyi oluştuğu pH ise 3.5 olarak bulunmuştur.

β_{11-1} olarak ifade edilen $\text{UO}_2\text{L(OH)}$ kompleksi pH 3 - 7 arasında oluşmakta ve pH 5'de en iyi bir şekilde oluşmaktadır.

β_{11-2} olarak ifade edilen $\text{UO}_2\text{L(OH)}_2$ kompleksi pH 4 - 8 arasında oluşmakta ve en iyi bir şekilde pH 6'da oluşmaktadır.

β_{11-3} olarak ifade edilen $\text{UO}_2(\text{OH})_3$ kompleksi pH 5 - 11 arasında oluşmakta pH 7.5'de ise en bol bulunduğu değerine ulaşmaktadır.

β_{11-4} olarak ifade edilen $\text{UO}_2(\text{OH})_4$ kompleksi pH 7' den sonra oluşmaya başlamakta ve artan konsantrasyonla birlikte pH artmaktadır

"Grafik E. 6a" danda görüldüğü gibi yaklaşım çok iyi olmaktadır.

12) Veriler sonucunda stabilite sabitleri açısından $\text{Ni}^{2+} > \text{Cd}^{2+} > \text{Cu}^{2+} > \text{Co}^{2+} > \text{UO}_2^{6+}$ sırasına göre azaldığı görülmüştür.

BÖLÜM 6. KAYNAKLAR

- 1) Basolo, F. , Pearson, R. G. , 1960. Mechanisms of Inorganic Reactions. John Wiley, New York.
- 2) Purcell, K. F. , Kotz, J. C. , 1977. Inorganic Chemistry, W. B. Saunders Co. , Philadelphia.
- 3) Pedersen, C. S. , 1967. Cyclic Polyethers and Their Complexes with Metal Salts. J. Am. Chem. Soc. , 89: 7017-7036.
- 4) Vögtle, F. , Weber, E. , Elben, U. , 1978. Neutrale Organische Komplexligenanden und ihre Alkalikomplexe. III-Biologische Wirkungen Synthetischer und Natürlicher Ionophore, (Teil A), Kontakte, 78 : 32-42.
- 5) Wester, N. , Vögtle, F. , 1979. Macrocyclische Cryptandsysteme mit Grossen, Flexiblen und Partiell Endolipophilen Hohlraumen. Chemische Bericht, 112 : 3723-3727.
- 6) Pedersen, C. J. , 1967. Macrocyclic Polyether Sulfides. J. Org. Chem., 36 :254-257
- 7) Lockart, J. C. , Thompson, M. E. , 1977. Ligands For the Alkali Metals. Part 3, Further Examples of Nitrogen-containing "Crown" Compounds. J. Chem. Soc. , Perkin Trans. I, 202-204.
- 8) Bekaroğlu, Özer. , 1972. Koordinasyon Kimyası. İ.Ü. Kimya Fakültesi, İstanbul.
- 9) Frensdorff, H. K. , 1971. Stability Constants of Cyclic Polyether Complexes with Univalent, Cations. J. Am. Chem. Soc. , 93 : 600-606.
- 10) Cotton, F. A. , Wilkinson, G. , 1972. Advanced Inorganic Chemistry, 3rd Ed. , Intersciences Publ. , New York.
- 11) Luis, S. V. Burguete, M. T. , Sakvador, R. V. Synthetic Methods for Benzo-Crown Ethers. J. Chem. Research (s). , 62-63
- 12) Banerjee, A. , Dey, A. K. , 1968. Metal Chelats of Uranium(VI) and Thorium(IV) with Disodium 1;8-dihydroxy- naphthalene-3,6-disulphonate. Potantiometric Study. J. Inorg. Nucl. Chem. , 30 : 995-1003.
- 13) Christensen, J. J. , Eatough, D. J. , Izatt, R. M. , 1974. The Synthesis and Ion Bonding Properties of Synthetic Multidentate Macrocyclic Compounds. Chem. Revs. , 74 : 351-384.
- 14) Bartsch, R. A. , Robison, T. W. , Desai, H. D. , Krzykawaki, J. , Dalley, K. N. , Jiang, W. , 1992. Synthesis and structure of 4,10-Diaza-5'-nitro-2,3-dibenzo-12-crown-

4. Am. Chem. Soc. , 57 : 1625-1627.
- 15) Hope, D. B. , Horncastle, K. C. , 1966. Synthesis of Some Dibasic Sulphur-containing Amino-acids related to L-Lysine. J. Chem. Soc. C., 1098-1101.
- 16) Gündüz, T. , 1976. Koordinasyon Kimyası. A.Ü, Ankara.
- 17) Pedersen, C. J. , 1967. Macrocyclic Polyethers. J. Am. Chem Soc. , 89 : 2495-2500.
- 18) Pedersen, C. S. , 1967. Cyclic Polyethers and Their Complexes with Metal Salts. J. Am. Chem Soc. , 89 : 7017-7036.
- 19) Chavez, F. , Shery, A. D. , 1989. A Simplified Synthetic Route to Polyaza Macrocycles. Org. Chem. , 54 : 2990-2992 , no. 12.
- 20) Patai, S. , 1968. The Chemistry of Functional Groups. The Chemistry of The Amino Group , 675-676.
- 21) Amorim, M.T.S. , Chaves, S. , Delgado, R. , J.R, J. , Silva, F. , 1991. Oxatriaza Macrocyclic Ligands: Studies of Protonation and Metal Complexation. J. Chem. Soc. Dalton. Trans. , 3065-3072.
- 22) Patai, S. , (Ed.). 1966. The Chemistry of Carbon-Nitrogen Double Bond. John Wiley , New York , 14 - 15.
- 23) Dale, K. , Kristiansen, D. , 1972. General preparative for oligoethyleneglycol ditosylates. Acta Chem. Scand. 26 No.4. , 1474 - 1476.
- 24) Thöm, V. J. , Hancock, T.R. , 1985. The stability of Nickel (II) complexes of Tetra-aza Macrocycles. J. Chem. Soc. Dalton trans. 1877.
- 25) Luckay, R.C. , Hancock, T.R. , 1991. Stability of Complexes of the Macrocycles 1,5,9,13 - Tetraaza-cyclohexadecane and 1,4,7,11 - Tetraazacyclotetradecane Chelate Ring Sequence. J. Chem. Soc. Dalton trans. 1492- 1494.
- 26) Vidali, M. , Vigato, P.A. , 1975. Mixed Uranyl Complexes Containing Multidentate Schiff Bases. J. Inorg. Nucl. Chem. 37 : 955- 961
- 27) Gül, A. , Bekaroğlu, Ö. , 1983. Syntheses of N, N'-bis(4'-Benzo[15-crown-5]) diaminoglyoxime and its Complexes with Copper (II) , Cobalt (II) , Cobalt (III) , Palladium (II) , Platinum (II) and Uranyl (VI). J. Chem. Soc. Dalton Trans. 2573-2541.
- 28) Gül, A. , Bekaroğlu, Ö. , 1983. Synthesis of N, N'-bis[4'-benzo(15-crown-5) diaminoglyoxime and Its Complexes with Copper (II) , Nickel (II) , Cobalt (II) , Palladium (II) , Platinum (II) and Uranyl (VI). J. Chem. Soc. Dalton. Trans. 2537.
- 29) Bank, C. , Trefzer, K. , Gül, A. , Bekaroğlu, Ö. , 1984. Synthesis of Dibenzo [b,h] [1,4,7,10] tetraazacyclododecine. J. Chem. Research. 168.

- 30) Gül, A. , Okur, A. İ. , Cihan, A. , Tan, N. , Bekaroğlu, Ö. , 1986. Synthesis of 2,3-Bis(hydroxyimino)-1,2,3,4-tetrahydro[15-crown-5] quinoxaline and Its Complexes With Sodium (I) , Uranyl (VI) , Nickel (II) , and Palladium (II). J. Chem. Research. , (s) 90 - (M) 881.
- 31) Bandoli, G. , Clemente, D. A. , Croatto, U. , Vidali, M. , Vigato, P. A. , 1973. Crystal and Molecular Structure of [NN'- Ethylenbis(salicylideneiminato) (methanol) dioxouranium. J. Chem. Soc. , Dalton Trans. 2331-2335.
- 32) Thanabal, V. , Krishnan, V. , 1981. Synthesis of Azo Coupled Crown Ethers Containing Transition Metal and Other Chromophoric Environments and Their Ion Complexation Properties. Synth. React. Inorg. Metal-Org. Chem. , 11 :659.
- 33) Vidali, M. , Vigato, P. A. , Casellato, U. , 1975. Mixed Uranyl Complexes Containing Multidentate Schiff Bases. J. Inorg. Nucl. Chem. , 37 : 955 - 961.
- 34) Gül, A. , Okur, A. İ. , Cihan, A. , Tan, N. , Bekaroğlu, Ö. , 1986. Synthesis of 4'-5'-Bis(salicylideneimino)benzo[15-crown-5] and Its Complexes With Uranyl (VI) , Copper (II) , Nickel (II) , and Cobalt (II). Synth. React. Inorg. Metal. Org. Chem. , 16:871
- 35) Baer, P. D. , 1986. The Synthesis of a Novel Schiff Base bis(Crown Ether) Ligand Containing Recognition Sites for Alkali and Reansition Metal Guest Cations. J. Chem. Soc. Chem. Commun. , 1678-1680.
- 36) Patai, J. (Ed.). , 1980. The Chemistry of Ethers , Crown Ethers , Hydroxyl Groups and Their Sulphur Analogues Part 1. John Wiley.
- 37) Ahsen, V. , Gökçeli, F. , 1987. Synthesis of S, S' -bis(4'-Benzo[15-crown-5])-dithioglixime and its Complexes with Cu (II) , Co (II) , Pd (II) , Pt (II) and Pt (IV). J. Chem. Soc. , Dalton Trans. , 1827-1831.
- 38) Koçak, M. , Cihan, A. , Okur, A. İ. , Bekaroglu, Ö. , 1991. Synthesis and Characterization of Novel Phthalocyanines Substitued with Four Tetraaza Macrocycles. J. Chem. Soc. , Chem. Commun. , 577-578.
- 39) Thöm, V. J. , Hosken, G. D. , Hancock, R. D. , 1985. Anomalous Metal Ion Size Selectivity Of Tetraaza Macrocycles. Inorg. Chem. , 24 : 3378 - 3381.
- 40) Kodama, M. , Kimura, E. , 1977. Kinetic and Equilibrium Studies on Copper (II) Complexes of a 9-Membered macrocyclic Triamine, 1,4,7-Trizazcyclononane, and a 14-Membered Macrocyclic Tetra-amine , 1,4,8,11-Tetra-azacyclotetradecane. J. Chem. Soc. 1473 - 1478.
- 41) Kodama, M. , Kimura, E. , 1980. Reaction of Cobalt (II) Macrocyclic Tetra-amine Complexes with Dioxygen. J. Chem. Soc. Dalton Trans. 327 - 333.

42) Micheloni, M. , Sabatini, A. , Paoletti, P. , 1978. Solution Chemistry of Macrocycles. Part 1. Basicity Constants of 1,4,8,11- Tetra-azacyclotetradecane, 1,4,8,12-Tetra-azacyclopentadecane, and 1,4,8,11-Tetramethyl-1,4,8,11-tetra-azacyclotetradecane.

J.Chem. Trans. Perkin Trans. 828- 830.

43) Pettit, D. L. , Steel, I. , Bataille, M. , 1985. Specific Binding of the Tyrosine Residue in Copper (II) Complexes of Tyr-Pro-Gly-Tyr and Tyr-Gly-Pro-Tyr. J. Chem. Soc. Dalton Trans. 1201- 1205.

44) Kasprzyk, P. S. , Wilkins, R. G. , 1982. Kinetics of Interaction of Metal Ions with Tetraacetata macrocycles. Inorg. Chem. , 21 : 3349- 3352.

BÖLÜM 7. EKLER

7.1. EK A. Ligand ve komplekslerin protonasyon değerleri ve buradan elde edilen protonasyon sabitlerine ait titrasyon değerleri tabloları

7.2. EK B. Protonasyon sabitlerini gösteren grafikler ve "Uygunluk" grafikleri

"Tablo E. 1" Schiff bazının Protonasyon sabitleri.

UAVC.1r 05-30-1994

Analytical Concentrations CL ,CM = 7.1226496E-004 0

stoich.comp.	fix/var	log Bxyz	$\sigma(\log B)$
MxLyHz	B(f/v)		
1/alpha	f	1.063	0
Exac	v	2.333322	1.81E-003
Eq	v	.5184229	1.93E-003
log Kw	f	-14.68	0
100	f	0	0
010	f	0	0
011	v	6.94488	8.60E-004
012	v	10.5277	8.60E-004

"Tablo E. 1a" Schiff bazının protonasyon sabitlerine ait titrasyon değerleri.

Ligand conc. 7.143E-04
Metal conc. 0.000E+00
Volume 35.19

N.	ml	pH	N.	ml	pH	N.	ml	pH
1	0.100	2.252	2	0.200	2.272	3	0.300	2.287
4	0.400	2.307	5	0.500	2.328	6	0.600	2.351
7	0.700	2.375	8	0.800	2.402	9	0.900	2.428
10	1.000	2.458	11	1.100	2.494	12	1.200	2.531
13	1.300	2.574	14	1.400	2.615	15	1.500	2.662
16	1.600	2.712	17	1.700	2.771	18	1.800	2.840
19	1.900	2.918	20	2.000	3.012	21	2.100	3.117
22	2.200	3.273	23	2.300	3.481	24	2.400	3.776
25	2.500	4.204	26	2.600	4.969	27	2.700	6.484
28	2.800	8.777	29	2.900	9.616	30	3.000	10.655
31	3.100	11.278	32	3.200	11.581	33	3.300	11.730
34	3.400	11.872	35	3.500	11.945	36	3.600	12.014

"Tablo E. 2" Schiff bazının Cu (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait stabilite sabitlerinin değerleri.

UACU.lf 05-30-1994

Analytical Concentrations CL ,CM = 7.1222089E-004 7.122319E-004

stoich.comp.	fix/var	log Bxyz	$\sigma(\log B)$
MxLyHz	B(f/v)		
1/alpha	f	1.063	0
Exac	v	2.490694	1.00E-003
Eq	v	.4824714	1.07E-003
log Kw	f	-14.68	0
100	f	0	0
010	f	0	0
011	f	6.94488	0
012	f	10.5277	0
110	v	9.39534	4.77E-004
111	v	15.1239	4.77E-004
112	v	20.1255	4.77E-004
11-1	v	2.78841	4.77E-004
11-2	v	-6.60378	4.77E-004

"Tablo E. 2a" Schiff bazının Cu (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait deneysel titrasyon değerleri.

N.	ml	pH	N.	ml	pH	N.	ml	pH
1	0.100	2.200	2	0.200	2.212	3	0.300	2.224
4	0.400	2.240	5	0.500	2.260	6	0.600	2.282
7	0.700	2.306	8	0.800	2.322	9	0.900	2.360
10	1.000	2.394	11	1.100	2.425	12	1.200	2.458
13	1.300	2.495	14	1.400	2.531	15	1.500	2.572
16	1.600	2.621	17	1.700	2.673	18	1.800	2.734
19	1.900	2.799	20	2.000	2.879	21	2.100	2.971
22	2.200	3.083	23	2.300	3.221	24	2.400	3.410
25	2.500	3.790	26	2.600	4.769	27	2.700	5.387
28	2.800	5.633	29	2.900	5.834	30	3.000	6.173
31	3.100	6.958	32	3.200	7.888	33	3.300	8.978
34	3.400	10.121	35	3.500	10.803	36	3.600	11.216
37	3.700	11.436	38	3.800	11.640	39	3.900	11.769
40	4.000	11.866	41	4.100	11.952	42	4.200	12.000

"Tablo E. 3" Schiff bazının Ni (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait stabilite sabitlerinin değerleri.

UANI.lr 05-30-1994

Analytical Concentrations CL ,CM = 7.1225395E-004 7.1226496E-004

stoich.comp.	fix/var	log β_{xyz}	$\sigma(\log \beta)$
MxLyHz	$\beta(f/v)$		
1/alpha	f	1.063	0
Exac	v	2.592056	1.59E-003
Eq	v	.5618197	1.70E-003
log Kw	f	-14.68	0
100	f	0	0
010	f	0	0
011	f	6.94488	0
012	f	10.5277	0
110	v	10.7326	7.59E-004
111	v	18.8951	7.59E-004
112	v	24.8431	7.59E-004
11-1	v	2.26121	7.59E-004
11-2	v	-7.09065	7.59E-004

"Tablo E. 3a" Schiff bazının Ni (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait deneysel titrasyon değerleri.

Ligand conc. 7.143E-04
Metal conc. 7.143E-04
Volume 35.19

N.	ml	pH	N.	ml	pH	N.	ml	pH
1	0.100	2.217	2	0.200	2.234	3	0.300	2.253
4	0.400	2.274	5	0.500	2.296	6	0.600	2.318
7	0.700	2.343	8	0.800	2.368	9	0.900	2.398
10	1.000	2.424	11	1.100	2.458	12	1.200	2.494
13	1.300	2.532	14	1.400	2.573	15	1.500	2.620
16	1.600	2.670	17	1.700	2.727	18	1.800	2.791
19	1.900	2.866	20	2.000	2.947	21	2.100	3.054
22	2.200	3.190	23	2.300	3.382	24	2.400	3.637
25	2.500	3.991	26	2.600	4.469	27	2.700	5.468
28	2.800	6.712	29	2.900	7.426	30	3.000	7.850
31	3.100	8.144	32	3.200	8.378	33	3.300	8.605
34	3.400	8.885	35	3.500	9.240	36	3.600	9.650
37	3.700	10.172	38	3.800	10.657	39	3.900	11.062
40	4.000	11.232	41	4.100	11.400	42	4.200	11.596
43	4.300	11.756	44	4.400	11.890	45	4.500	11.960
46	4.600	11.995						

"Tablo E. 4" Schiff bazının Co (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait stabilite sabitlerinin değerleri.

UACO.1r 05-30-1994

Analytical Concentrations CL ,CM = 7.1223198E-004 7.1224299E-004

stoich.comp.	fix/var	log Bxyz	$\sigma(\log B)$
HxLyHz	B(f/v)		
1/alpha	f	1.063	0
Exac	v	1.126200	3.86E-003
Eq	v	.4841856	3.95E-003
log Kw	f	-14.68	0
100	f	0	0
010	f	0	0
011	f	6.94488	0
012	f	10.5277	0
110	v	7.11107	1.82E-003
111	v	10.8829	1.82E-003
11-1	v	-.318824	1.82E-003
11-2	v	-9.67610	1.82E-003
11-3	v	-17.9959	1.82E-003

"Tablo E. 4a" Schiff bazının Co (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait deneysel titrasyon değerleri.

Ligand conc. 7.143E-04
Metal conc. 7.143E-04
Volume 35.19

N.	ml	pH	N.	ml	pH	N.	ml	pH
1	0.100	2.573	2	0.200	2.576	3	0.300	2.586
4	0.400	2.640	5	0.500	2.690	6	0.600	2.738
7	0.700	2.805	8	0.800	2.878	9	0.900	2.963
10	1.000	3.070	11	1.100	3.205	12	1.200	3.366
13	1.300	3.627	14	1.400	3.955	15	1.500	4.513
16	1.600	5.385	17	1.700	7.109	18	1.800	8.092
19	1.900	8.582	20	2.000	8.670	21	2.100	8.840
22	2.200	9.027	23	2.300	9.474	24	2.400	10.041
25	2.500	10.898	26	2.600	11.404	27	2.700	11.643
28	2.800	11.790	29	2.900	11.913	30	3.000	12.011

"Tablo E. 5" Schiff bazının Cd (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait stabilite sabitlerinin değerleri.

UACD.1r 05-30-1994

Analytical Concentrations CL ,CM = 7.1220997E-004 7.1222098E-004

stoich.comp.	fix/var	log Bxyz	$\sigma(\log B)$
MxLyHz	B(f/v)		
1/alpha	f	1.063	0
Exac	v	2.227017	9.94E-004
Eq	v	.5742854	1.05E-003
log Kw	f	-14.68	0
100	f	0	0
010	f	0	0
011	f	6.94488	0
012	f	10.5277	0
110	v	9.89571	4.73E-004
111	v	17.9646	4.73E-004
112	v	22.8971	4.73E-004
11-1	v	2.37645	4.73E-004
11-2	v	-7.30311	4.73E-004

"Tablo E. 5a" Schiff bazının Cd (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait deneysel titrasyon değerleri.

Ligand conc. 7.142E-04
Metal conc. 7.142E-04
Volume 35.19

N.	ml	pH	N.	ml	pH	N.	ml	pH
1	0.100	2.374	2	0.200	2.396	3	0.300	2.422
4	0.400	2.450	5	0.500	2.480	6	0.600	2.511
7	0.700	2.547	8	0.800	2.584	9	0.900	2.625
10	1.000	2.667	11	1.100	2.673	12	1.200	2.675
13	1.300	2.698	14	1.400	2.753	15	1.500	2.808
16	1.600	2.880	17	1.700	2.964	18	1.800	3.054
19	1.900	3.186	20	2.000	3.345	21	2.100	3.547
22	2.200	3.784	23	2.300	4.034	24	2.400	4.271
25	2.500	4.501	26	2.600	4.703	27	2.700	4.933
28	2.800	5.138	29	2.900	5.335	30	3.000	5.514
31	3.100	5.694	32	3.200	5.880	33	3.300	6.120
34	3.400	6.401	35	3.500	7.258	36	3.600	8.540
37	3.700	8.644	38	3.800	9.169	39	3.900	9.720
40	4.000	10.527	41	4.100	11.120	42	4.200	11.310
43	4.300	11.568	44	4.400	11.743	45	4.500	11.860
46	4.600	11.944	47	4.700	12.013			

"Tablo E. 6" Schiff bazının UO_2 (VI) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait stabilite sabitlerinin değerleri.

UAUO.1r 05-30-1994

Analytical Concentrations CL ,CH = 7.1220997E-004 7.1222098E-004

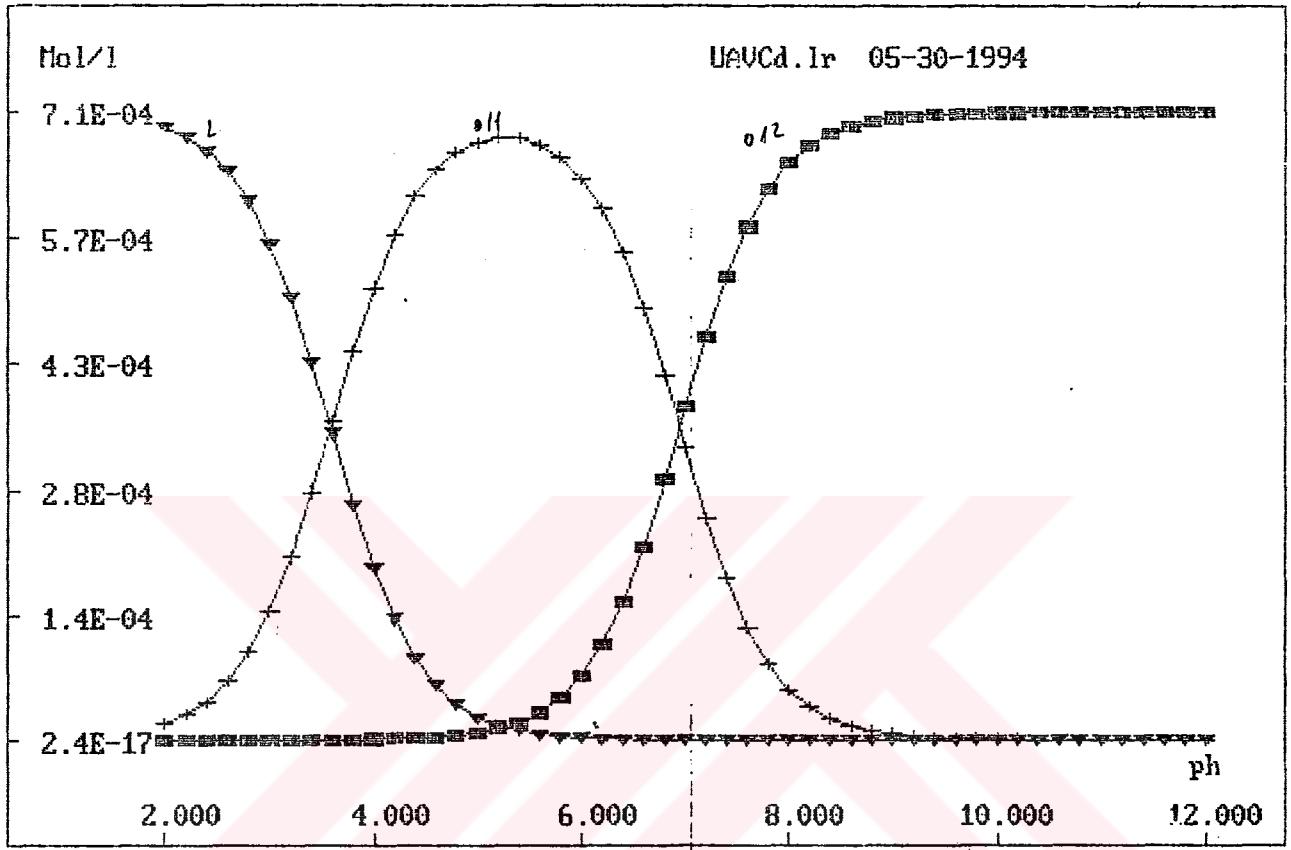
stoich.comp.	fix/var	log Bxyz	$\sigma(\log B)$
MxLyHz	B(f/v)		
1/alpha	f	1.063	0
Exac	v	1.989641	2.31E-003
Eq	v	.6201200	2.42E-003
log Kw	f	-14.68	0
100	f	0	0
010	f	0	0
011	f	6.94488	0
012	f	10.5277	0
110	v	6.63506	1.10E-003
111	v	11.0314	1.10E-003
11-1	v	1.75853	1.10E-003
11-2	v	-3.94119	1.10E-003
11-3	v	-10.0544	1.10E-003
11-4	v	-18.8447	1.10E-003

"Tablo E. 6a" Schiff bazının UO_2 (VI) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ait deneysel titrasyon değerleri.

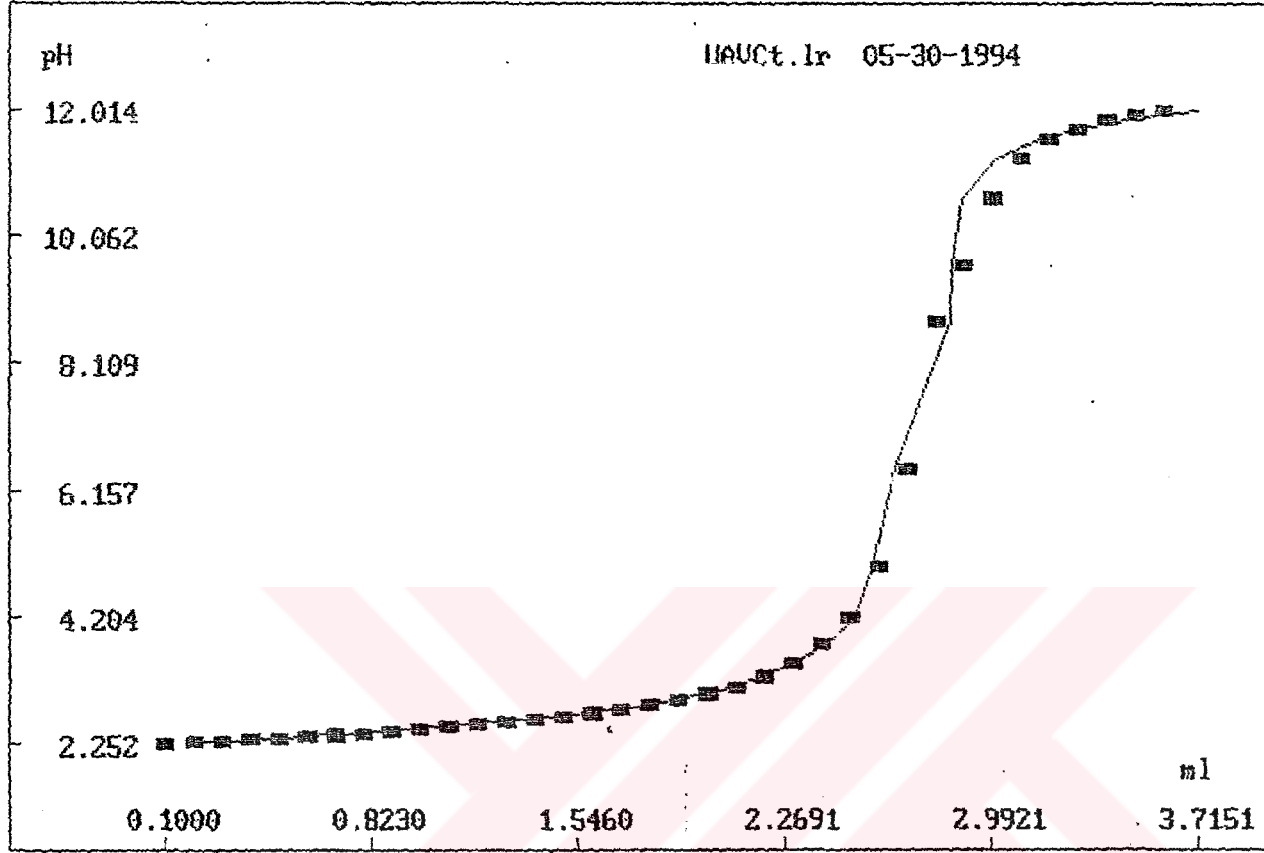
Ligand conc. 7.142E-04
Metal conc. 7.142E-04
Volume 35.75

N.	ml	pH	N.	ml	pH	N.	ml	pH
1	0.100	2.374	2	0.200	2.396	3	0.300	2.422
4	0.400	2.450	5	0.500	2.480	6	0.600	2.511
7	0.700	2.547	8	0.800	2.584	9	0.900	2.625
10	1.000	2.642	11	1.100	2.660	12	1.200	2.675
13	1.300	2.698	14	1.400	2.753	15	1.500	2.808
16	1.600	2.880	17	1.700	2.964	18	1.800	3.054
19	1.900	3.186	20	2.000	3.345	21	2.100	3.547
22	2.200	3.784	23	2.300	4.034	24	2.400	4.271
25	2.500	4.501	26	2.600	4.703	27	2.700	4.933
28	2.800	5.138	29	2.900	5.335	30	3.000	5.514
31	3.100	5.694	32	3.200	5.880	33	3.300	6.120
34	3.400	6.401	35	3.500	7.258	36	3.600	8.540
37	3.700	8.954	38	3.800	9.169	39	3.900	9.720
40	4.000	10.527	41	4.100	11.120	42	4.200	11.310
43	4.300	11.568	44	4.400	11.743	45	4.500	11.860
46	4.600	11.944	47	4.700	12.013			

"Grafik E. 1" Schiff bazının protonasyon değerlerine ait grafik.

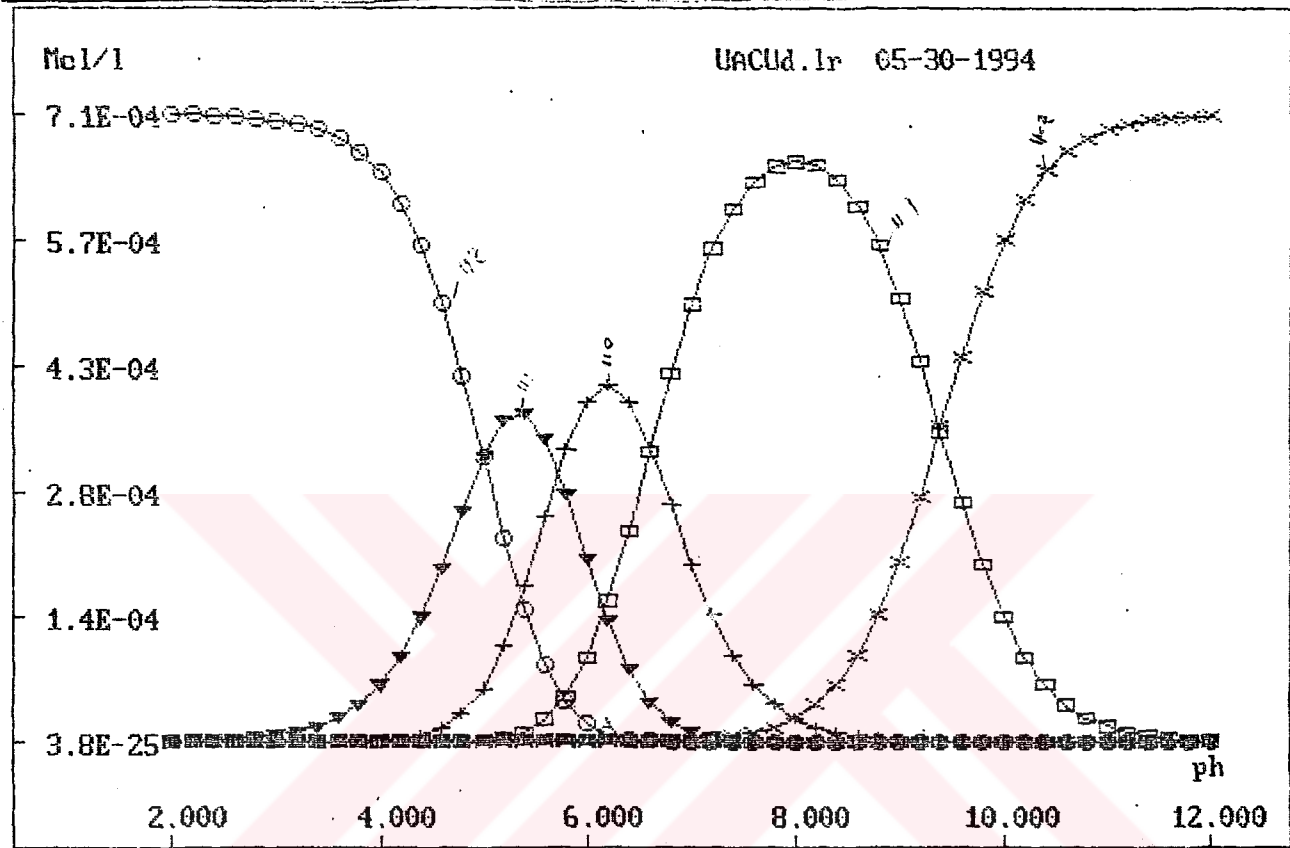

"Grafik E. 1a" Schiff bazının protonasyon değerlerine ait uygunluk grafiği.

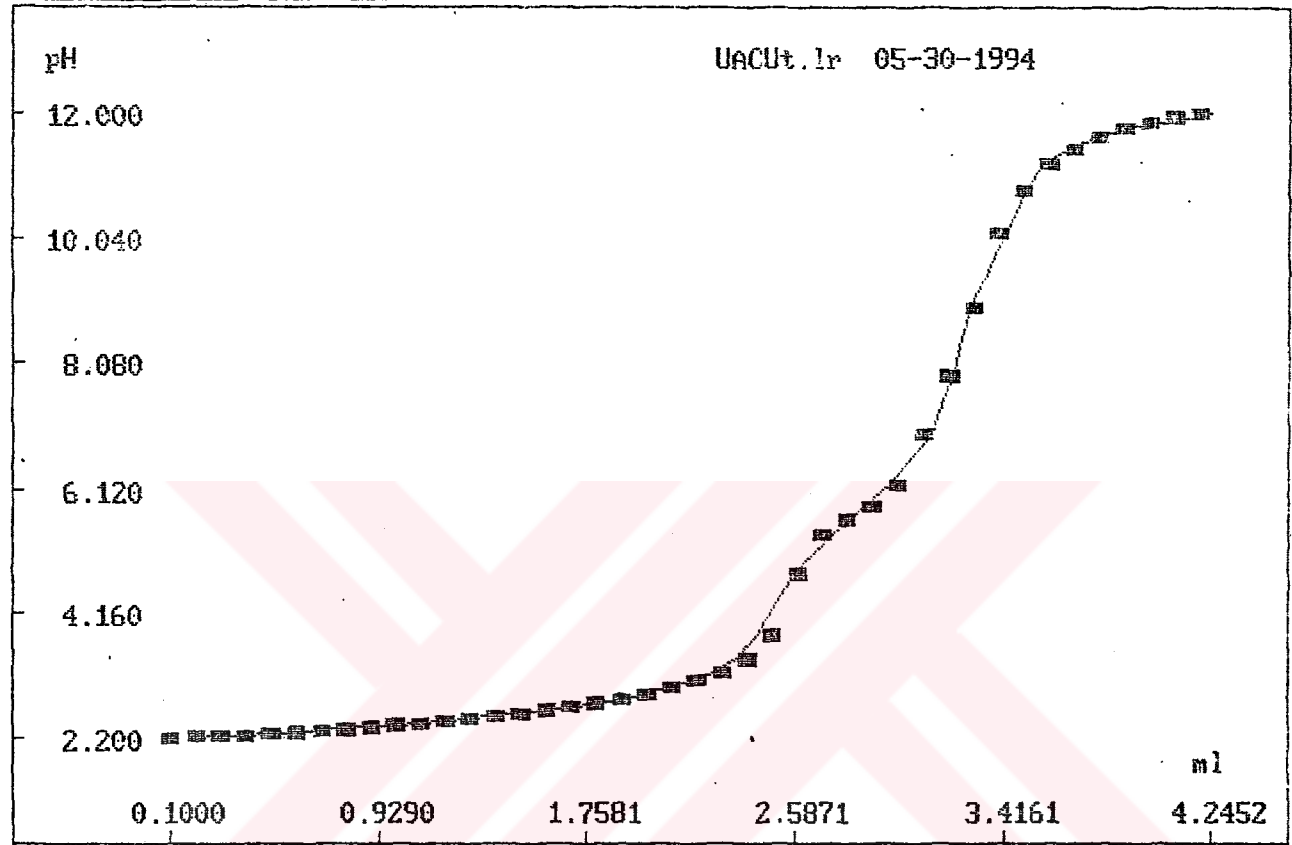

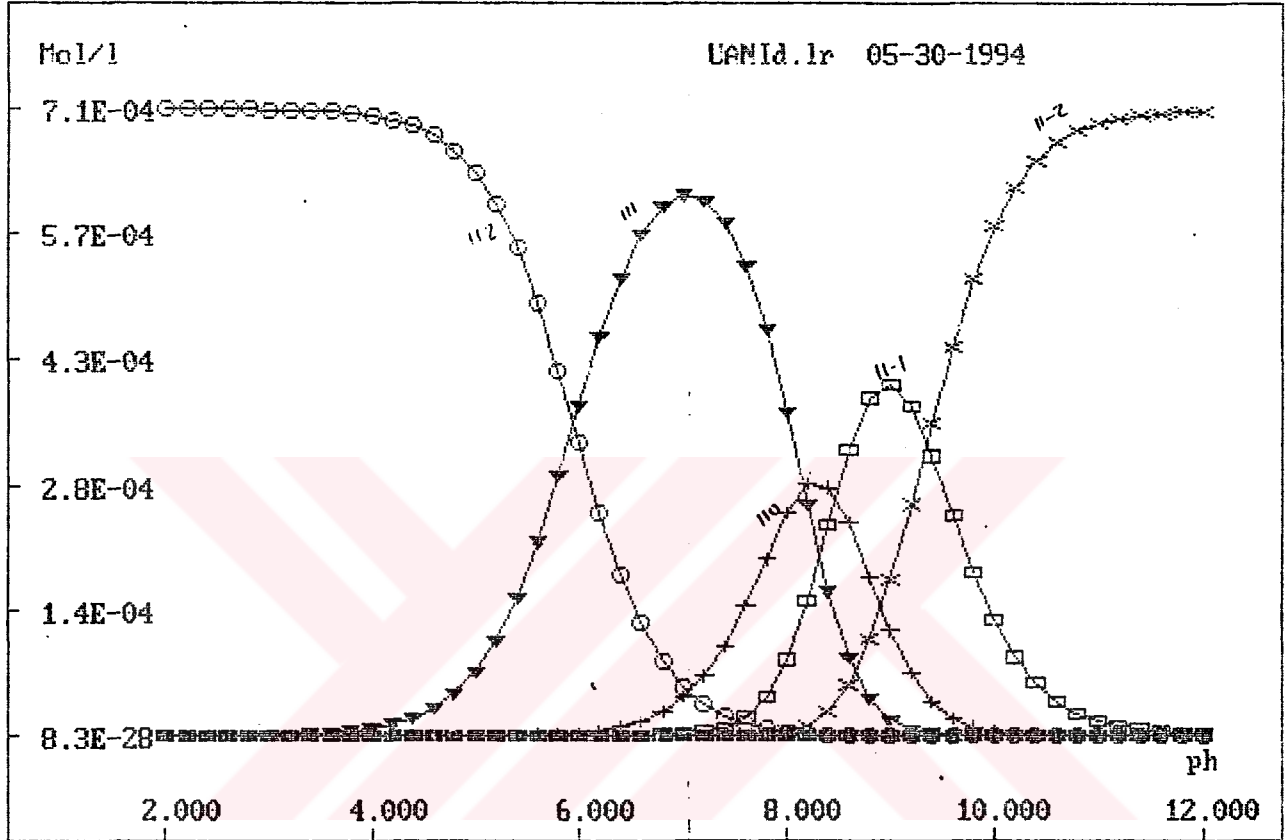
"Grafik E. 2" Schiff bazının Cu (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin grafik.

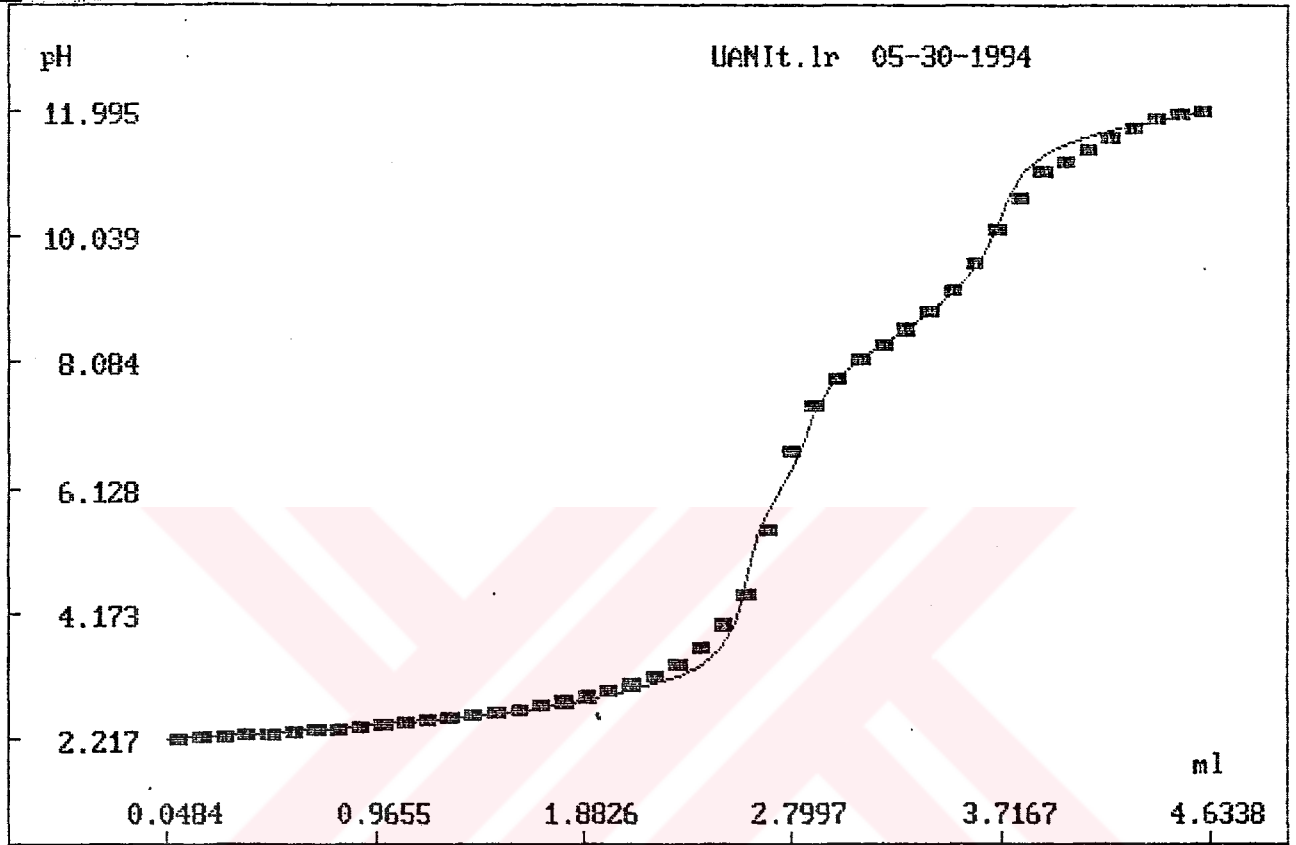
"Grafik E. 2a" Schiff bazının Cu (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin uygunluk grafiği.

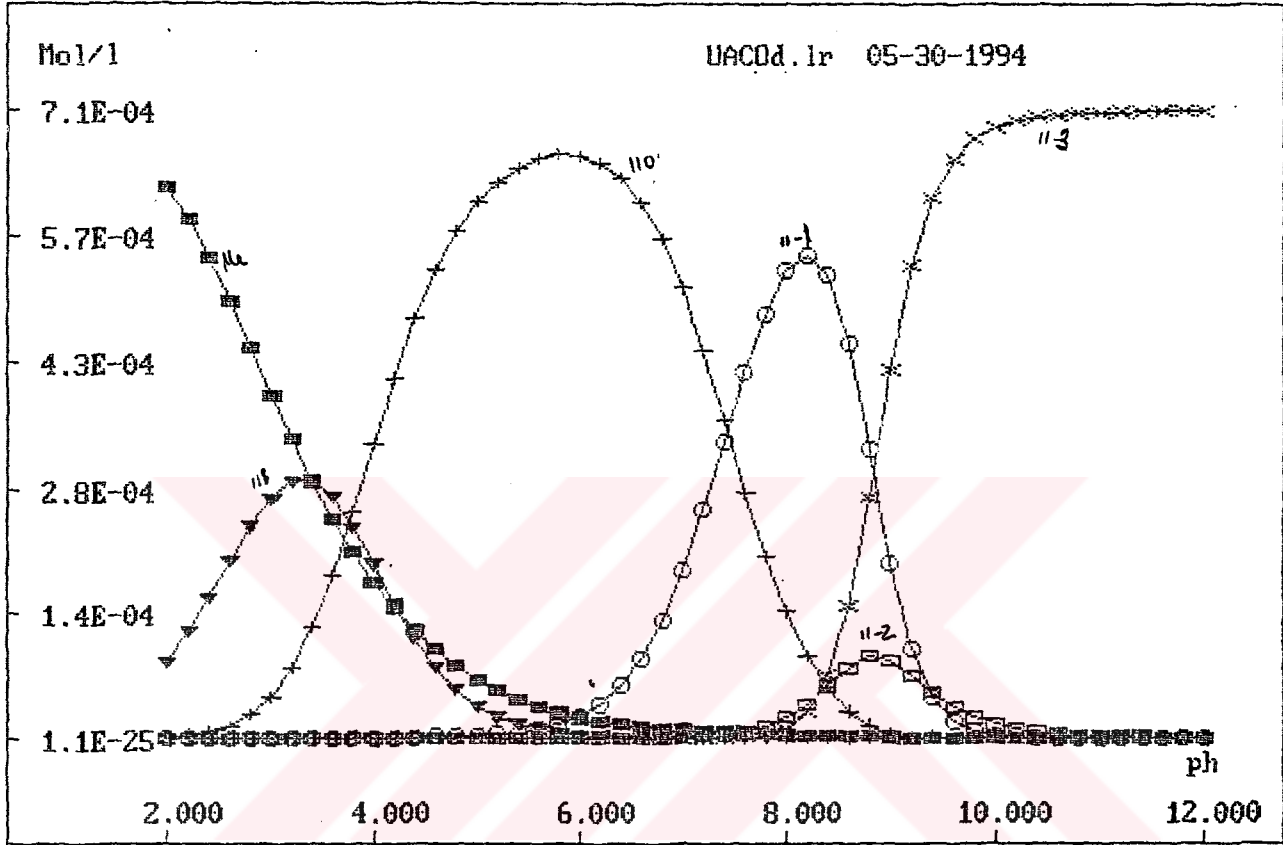
"Grafik E. 3" Schiff bazının Ni (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin grafik.

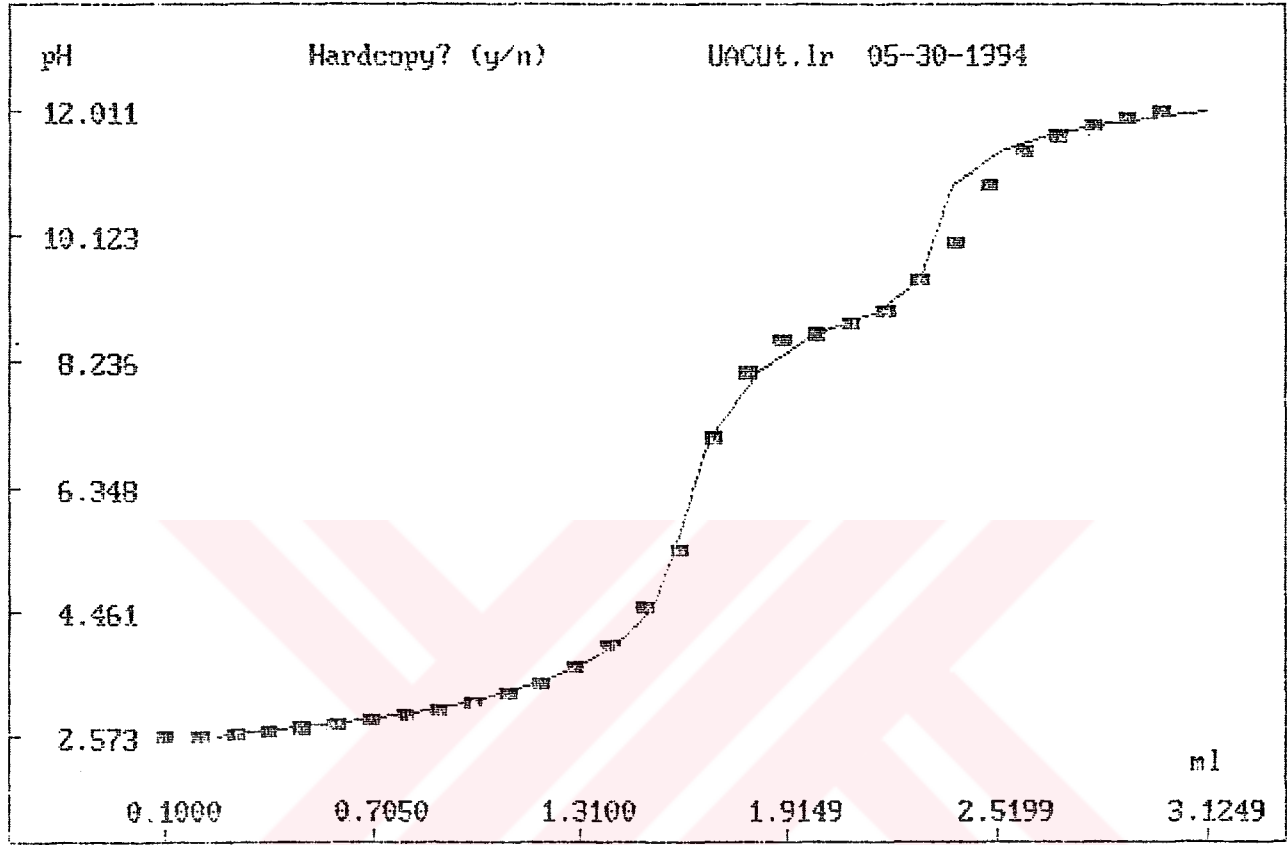
"Grafik E. 3a" Schiff bazının Ni (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin uygunluk grafiği.

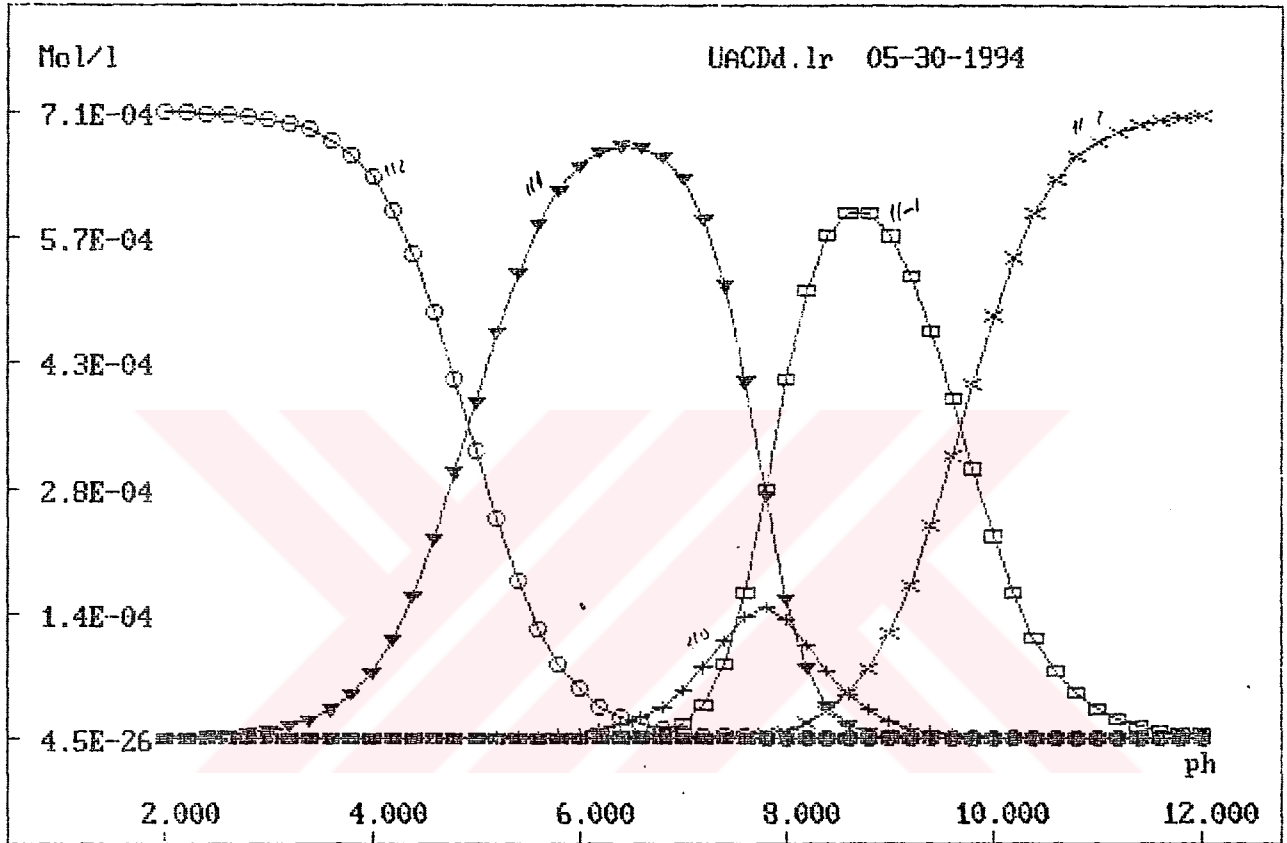
"Grafik E. 4" Schiff bazının Co (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin grafik.

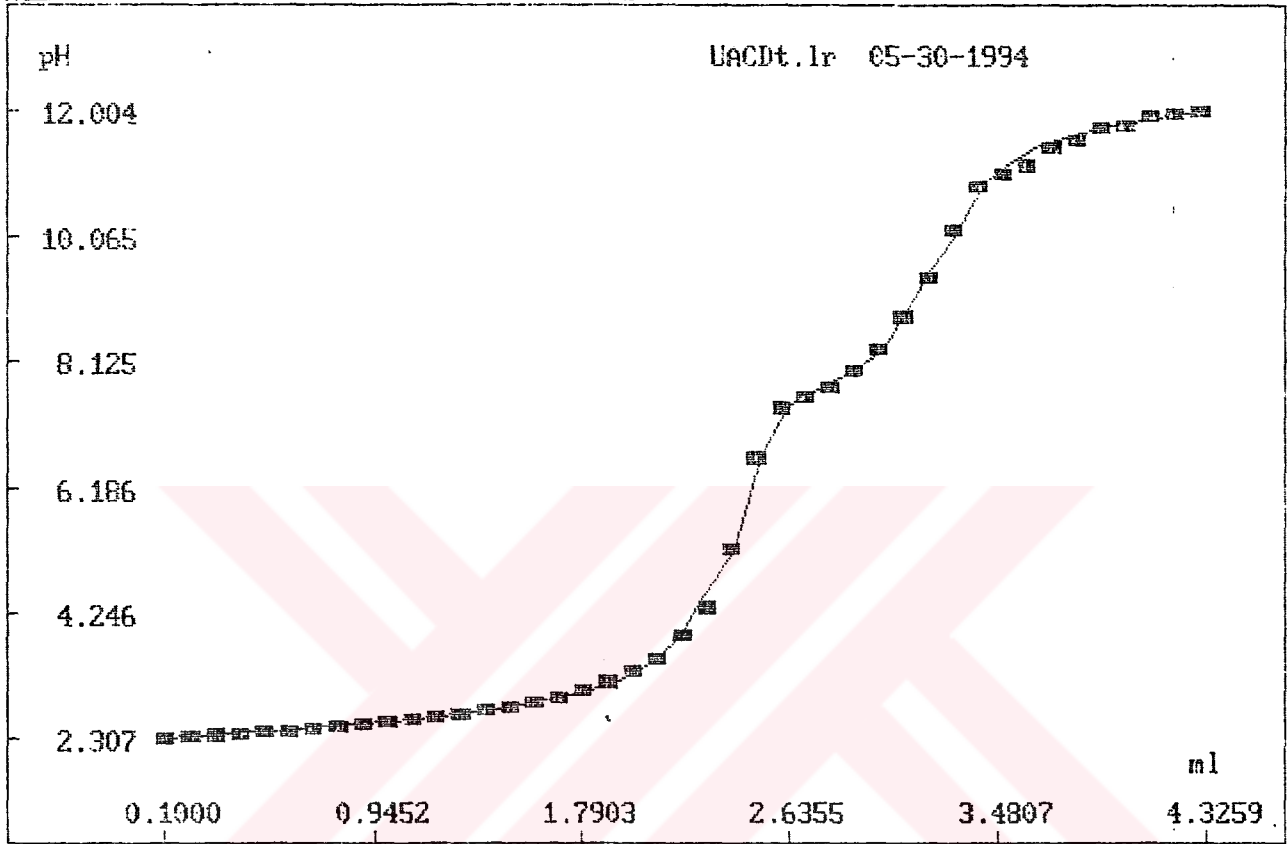
"Grafik E. 4a" Schiff bazının Co (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin uygunluk grafiği.

"Grafik E. 5" Schiff bazının Cd (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin grafik.

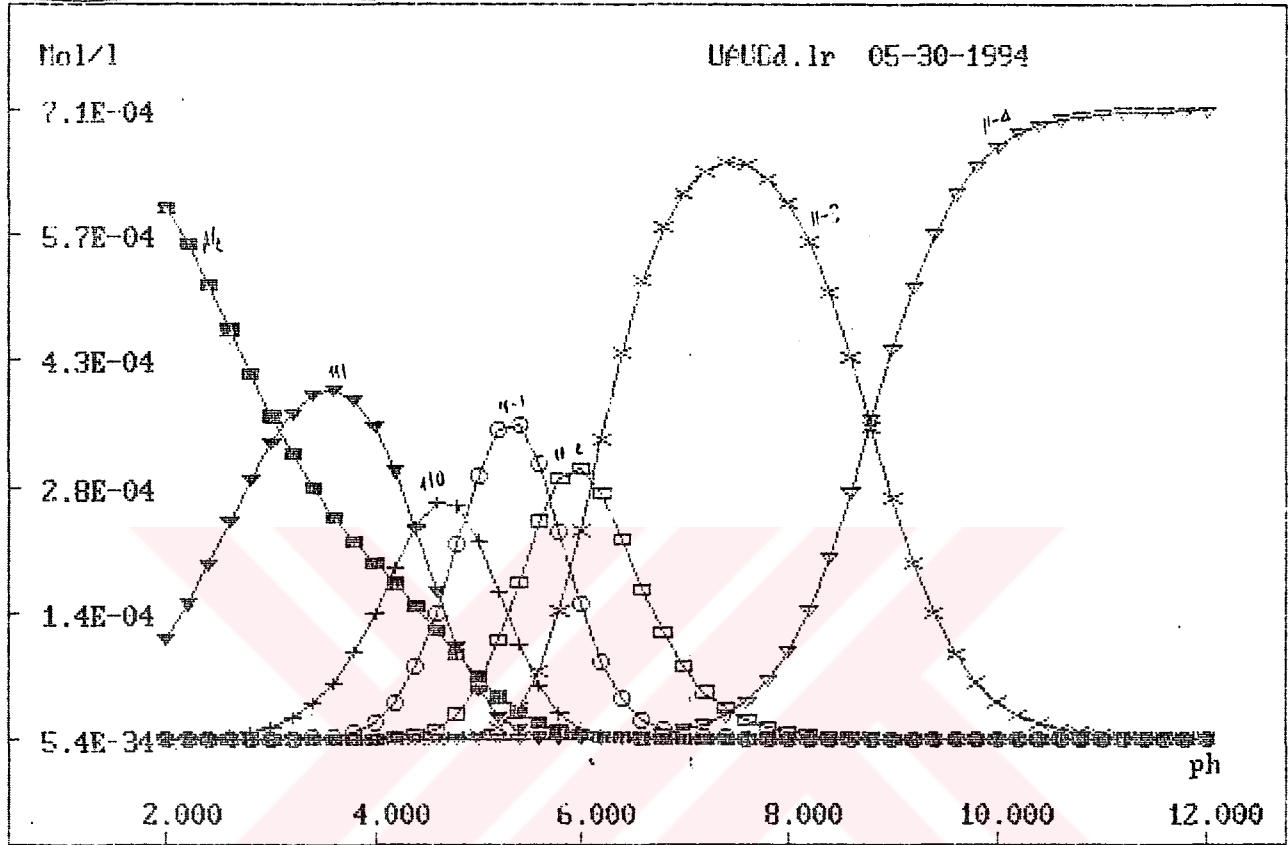

"Grafik E. 5a" Schiff bazının Cd (II) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin uygunluk grafiği.

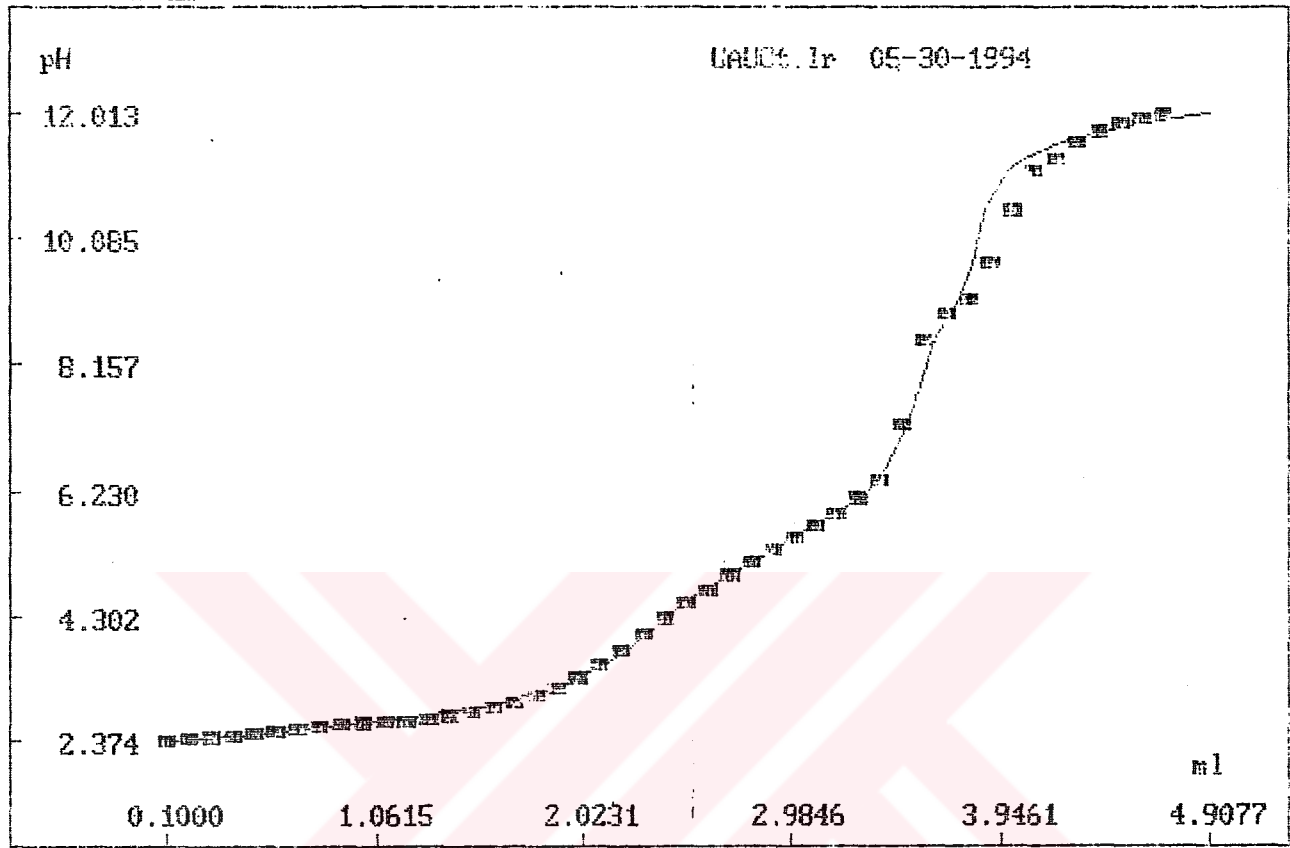

"Grafik E. 6" Schiff bazının UO_2 (VI) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin grafik.

"Grakfik E. 6a" Schiff bazının UO_2 (VI) iyonuyla vermiş olduğu komplekslere ilişkin uygunluk grafiği.

ÖZGEÇMİŞ

Dogum tarihi 12 Mayıs 1971

Dogum yeri İstanbul

1988 yılında B.Ö.M.L'den mezun oldu.

1988 yılında Y.T.Ü. FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ "Kimya Bölümüne" başladı.

1992 yılında aynı üniversiteden mezun oldu.

1992 yılında Y.T.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ "Kimya Anabilim Dalı Anorganik Kimya " programında "Yüksek Lisans" programına kayıt oldu.

Halen özel bir boya firmasında Kimyager olarak görevini sürdürmektedir.

